

ข้อมูลพื้นฐาน ด้านการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดสมุทรสาคร ประจำปีงบประมาณ “ 2564 ”

กลุ่มสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

โทรศัพท์/โทรสาร: 034-450320-2

E-mail: moac_skn@yahoo.com

<https://www.opsmoac.go.th/samutsakhon-home>

เอกสารฉบับที่ 1/2564

สารบัญ

บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานสำคัญของจังหวัด	1
- ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดสมุทรสาคร	1
- ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดสมุทรสาคร	19
- ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของจังหวัดสมุทรสาคร	21
บทที่ 2 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ไตรมาส 1 และแนวโน้มปี 2564	30
- สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญไตรมาส 1 ปี 2564	30
- แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564	32
บทที่ 3 ข้อมูลการเกษตรของจังหวัด	33
- ข้อมูลการเกษตรด้านการเพาะปลูกพืช	34
- ข้อมูลการเกษตร ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	42
- ข้อมูลการเกษตรด้านปศุสัตว์	49
- สถาบันเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาคร	53
- ข้อมูลเกษตรกรทำนาเกลือจังหวัดสมุทรสาคร	54
บทที่ 4 แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	55
บทที่ 5 แหล่งแปรรูปและการตลาด	77
- แหล่งแปรรูปและการตลาดด้านพืช	78
- แหล่งแปรรูปและการตลาดด้านประมง	80
- แหล่งแปรรูปและการตลาดด้านปศุสัตว์	81
บทที่ 6 กิจกรรมการปฏิบัติงานของอาสาสมัครด้านต่างๆ	82

บทที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานสำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร

1.1 ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดสมุทรสาคร

1.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) **ที่ตั้ง/อาณาเขต** จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดชายทะเลตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 130 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก เป็นจังหวัดปริมณฑล ห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพหลโยธิน 2) ประมาณ 30 กิโลเมตร

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม
ทิศใต้	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดราชบุรี

2) แผนที่

ภาพที่ 1 แผนที่ จังหวัดสมุทรสาคร

3) **พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร** มีพื้นที่ทั้งสิ้น 872.347 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 545,216 ไร่

ตารางที่ 1 พื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

อำเภอ	ขนาด (ตร.กม.)	ร้อยละ	ห่างจากจังหวัด (กม.)
1.เมืองสมุทรสาคร	492.040	56	0.16
2.กระทุ่มแบน	135.276	16	23.2
3.บ้านแพ้ว	245.031	28	27.2
รวมจังหวัด	872.347	100	-

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

1.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1.00 - 2.00 เมตร พื้นที่ด้านทิศตะวันตกเป็นที่ราบลุ่มในเขตน้ำจืด เขตจังหวัดถูกแบ่ง เป็น 2 ส่วน ด้วยแม่น้ำท่าจีนซึ่งไหลผ่านตอนกลางจังหวัด ไหลคดเคี้ยวตามแนวเหนือใต้ ลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร ระยะทางยาว 70 กิโลเมตรพื้นที่ตอนบนของจังหวัด ในเขตอำเภอบ้านแพ้วและอำเภอกระทุ่มแบนมีความอุดมสมบูรณ์ของดิน และมีโครงข่ายแม่น้ำลำคลองเชื่อมโยงถึงกันกระจายอยู่ทั่วพื้นที่กว่า 170 สายทั้งที่เป็น คลองธรรมชาติ และคลองที่ขุดขึ้น เพื่อนำน้ำจืดมาใช้ในการเพาะปลูกและการชลประทาน ช่วยในการระบายน้ำและใช้ในการคมนาคมขนส่ง สภาพพื้นที่จึงเหมาะที่จะทำการเพาะปลูกพืช นานาชนิด และบางส่วนเป็นย่านธุรกิจอุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัย พื้นที่ตอนล่างของจังหวัดในเขต อำเภอเมืองสมุทรสาคร อยู่ติดชายฝั่งทะเลยาว 41.8 กิโลเมตร เหมาะแก่การทำนาเกลือ การทำประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

การสำรวจและจำแนกดินเพื่อจัดทำแผนที่ดิน มาตราส่วน 1: 25,000

จากการสำรวจ ศึกษาลักษณะและสมบัติของดินในจังหวัดสมุทรสาคร ได้จำแนกดินออกเป็น 3 กลุ่มชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ 322,668 ไร่ หรือร้อยละ 59.18 ของเนื้อที่ทั้งหมด และเป็นหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 3 หน่วย ได้แก่ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ที่อยู่อาศัย และพื้นที่น้ำมีเนื้อที่ประมาณ 222,548 ไร่ หรือร้อยละ 40.82 ของเนื้อที่ทั้งหมด

สำหรับหน่วยแผนที่ดินทั้งหมดที่แสดงไว้ในภาพแผนที่มี 6 หน่วย โดยเป็นหน่วยเดี่ยว 5 หน่วย แผนที่และหน่วยปะปนของกลุ่มชุดดิน 1 หน่วย แบ่งเป็นประเภทของกลุ่มชุดดิน 3 ประเภท และหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 3 หน่วย

ตารางที่ 2 เนื้อที่ของกลุ่มชุดดินและพื้นที่เบ็ดเตล็ดจังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับ	สัญลักษณ์ หน่วยแผนที่	คำอธิบาย	เนื้อที่	
			ไร่	ร้อยละ
1	8-3	กลุ่มชุดดินที่ 8-3 (80:20)	159,509	29.25
2	8	กลุ่มชุดดินที่ 8	126,253	23.16
3	12	กลุ่มชุดดินที่ 12	36,906	6.77
4	FB	พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	167,535	30.73
5	U	ที่อยู่อาศัย โรงเรียน วัด สถานที่ราชการ	45,438	8.33
6	W	พื้นที่น้ำ	9,575	1.76
เนื้อที่รวม			545,216	100

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 3 เนื้อที่ของกลุ่มชุดดินเป็นรายอำเภอ

กลุ่มชุดดิน	อำเภอ			รวมเนื้อที่ (ไร่)
	กระทุ่มแบน	บ้านแพ้ว	เมืองสมุทรสาคร	
8	13,044	93,976	19,233	126,253
8-3	42,816	69,680	47,013	159,509
12			36,906	36,906
FP		9,692	157,843	167,535
U	25,185	306	19,947	45,438
W	2,226	973	6,376	9,575
ผลรวม	83,271	174,627	287,318	545,216

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

กลุ่มชุดดินที่ 3

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ บริเวณชายฝั่งทะเลหรือห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว หน้าดินอาจแตกกระแวงเป็นร่องในฤดูแล้ง และมีรอยอุ้มน้ำในดิน ดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน มีจุดประ สีเหลืองและสีน้ำตาล บางบริเวณอาจพบจุดประสีแดงปะปนหรือพบผลึกยิปซัม ส่วนดินชั้นล่างจะพบชั้นตะกอนทะเลสีเขียวมะกอก ที่ความลึกประมาณ 100 ถึง 150 เซนติเมตรและพบเปลือกหอยปน ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 7.0-8.5 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือयर่องปลูกพืชผักและผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน แต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมากๆจะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน หรือถ้าหากอยู่ในบริเวณที่มีอิทธิพลของน้ำทะเลขึ้นลงอยู่ในรอบปี อาจพบปัญหาดินเค็มบ้าง

กลุ่มชุดดินที่ 8

เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นกลุ่มดินเหนียว ดินบนมีลักษณะการทับถมเป็นชั้นๆ ของดินและอินทรีย์วัตถุที่ได้จากการขุดลอกร่องน้ำ ดินล่างมีสีเทา บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ด้วย พบบริเวณที่ราบลุ่ม ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรได้ทำการขุดยกร่องเพื่อทำการปลูกพืชผลต่างๆ ทำให้สภาพผิวดินเดิมเปลี่ยนแปลงไปตามปกติดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 6.0-7.0

ดินในกลุ่มนี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดินเป็นอย่างดี และได้ทำมานานแล้ว จึงถือว่าไม่มีปัญหาแต่ประการใดในเรื่องคุณภาพของดิน แต่สำหรับดินตามชายทะเลบางแห่ง ซึ่งยกร่องใหม่ อาจมีปัญหาเรื่องความเค็ม

กลุ่มชุดดินที่ 12

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล ในบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึง และบริเวณชะวากทะเล เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก เป็นดินเลนและ ที่มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง และพบเศษรากพืชปะปนในดินเป็นจำนวนมาก ดินบนมีสีดำปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนเขียว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 7.0 - 8.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่นี้ ได้แก่ เป็นดินเลนมีโครงสร้างเลว และเป็นดินเค็มไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร นอกจากนั้นบริเวณดังกล่าวยังคงมีน้ำทะเลท่วมถึงอยู่เป็นประจำในช่วงน้ำทะเลขึ้น

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวมีลักษณะเป็นป่าชายเลน มีทั้งที่เป็นป่าเสื่อมโทรมและป่าสมบูรณ์ บางแห่งเปลี่ยนสภาพมาเป็นบ่อเลี้ยงปลากระพง เลี้ยงกุ้งหรือทำนาเกลือ

การจำแนกความเหมาะสมและข้อจำกัดของดินสำหรับการปลูกพืช

ความเหมาะสมและข้อจำกัดของดินสำหรับการปลูกพืช จำแนกโดยใช้หลักเกณฑ์ของกรมพัฒนาที่ดินจากเอกสารวิชาการฉบับที่ 28 (กองสำรวจดิน) และฉบับที่ 453 (กองสำรวจและจำแนกดิน) ดังนี้

1. ดินที่มีความเหมาะสมดีสำหรับการทำการเกษตรทั่วไป สามารถใช้ปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชไร่ และทำนา โดยไม่มีข้อจำกัดใด ๆ ทั้งสิ้น มีเนื้อที่ประมาณ 285,762 ไร่ หรือร้อยละ 52.41 ของเนื้อที่ทั้งหมด

2. ดินมีความเหมาะสมในการสงวนไว้เป็นพื้นที่อนุรักษ์ ปลูกป่าชายเลน เพื่อรักษาสภาพแวดล้อม เป็นแหล่งอาหาร มีเนื้อที่ประมาณ 36,906 ไร่ หรือร้อยละ 6.67 ของเนื้อที่ทั้งหมด

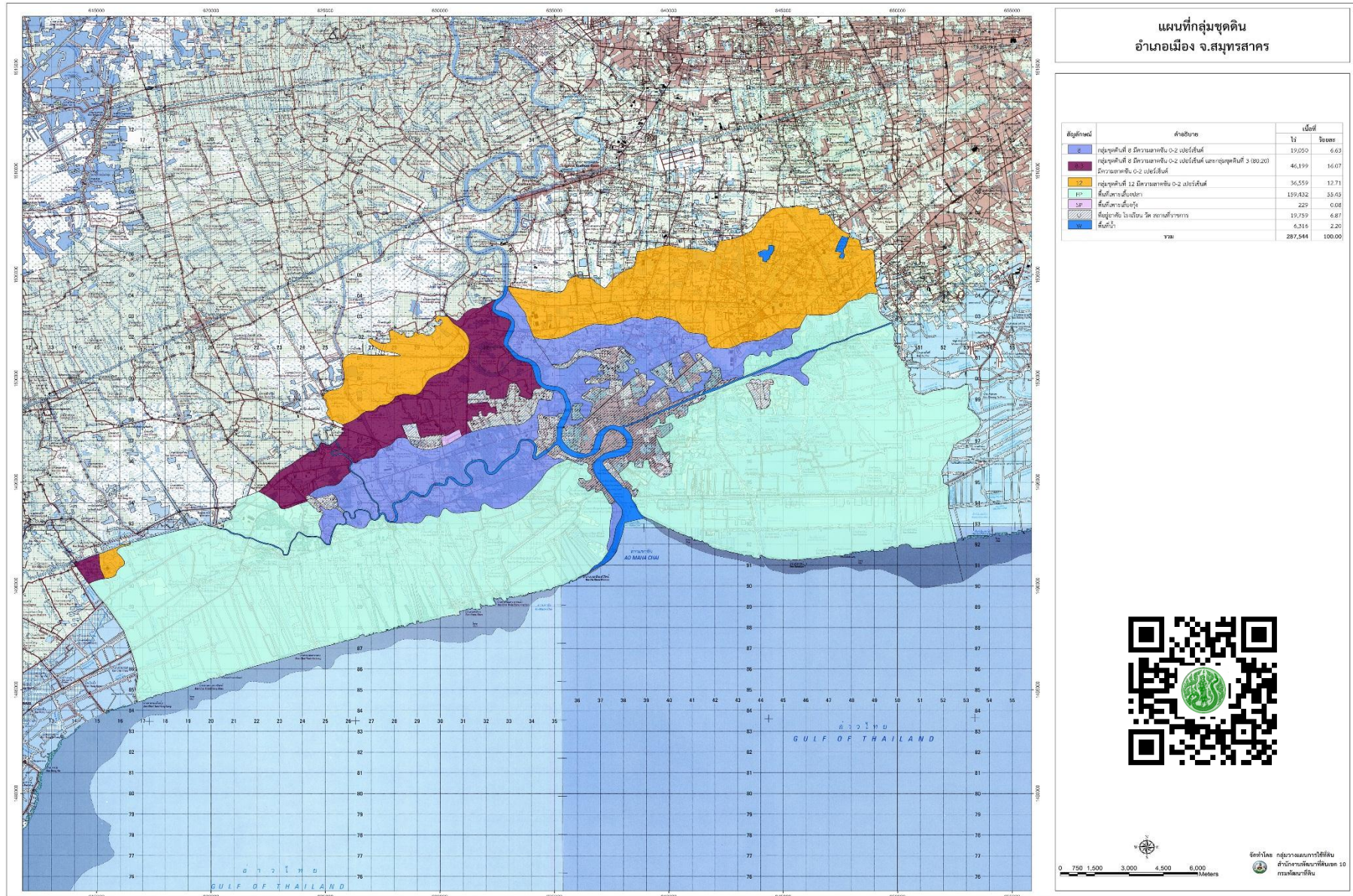
3. พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ เช่น พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่น้ำ ที่อยู่อาศัย มีเนื้อที่ประมาณ 222,548 ไร่ หรือร้อยละ 40.82 ของเนื้อที่ทั้งหมด

ตารางที่ 4 สรุปความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ และแนวทางการแก้ไข จังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับ ที่	ระดับความเหมาะสม	ข้อจำกัด	แนวทางการแก้ไข	หน่วย แผนที่	เนื้อที่	
					ไร่	ร้อยละ
1	เหมาะสมดีสำหรับ ทำการเกษตรโดยทั่วไป เช่น พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ทำนาข้าว	ไม่มีข้อจำกัด	ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับ ปุ๋ยเคมีเพื่อยกระดับ ผลผลิตพืช และปรับ โครงสร้างดิน ให้มี ความโปร่ง ร่วนซุยขึ้น เนื่องจากมีเนื้อดินเป็น ดินเหนียวจัด มีค่า ปฏิกิริยาดินสูง และมี ปัญหาเกี่ยวกับความเค็ม บ้างในบางบริเวณ สำหรับนาข้าวอาจปรับ ให้เป็นพื้นที่ยกทรงได้	8-3,8	285,762	52.41
2	เหมาะสมดีสำหรับสงวนไว้ เป็นป่าชายเลน	พื้นที่น้ำ ทะเลขึ้นถึง	เป็นพื้นที่อนุรักษ์ไว้ สำหรับป่าชายเลน เพื่อรักษาไว้ตามสภาพ ธรรมชาติและระบบ นิเวศวิทยา รวมทั้งต้องมี การปลูกทดแทนในพื้นที่ ถูกบุกรุกทำลายด้วย	12	36,906	6.77
เนื้อที่อื่น ๆ					222,548	40.82
เนื้อที่รวมทั้งหมด					545,216	100.0

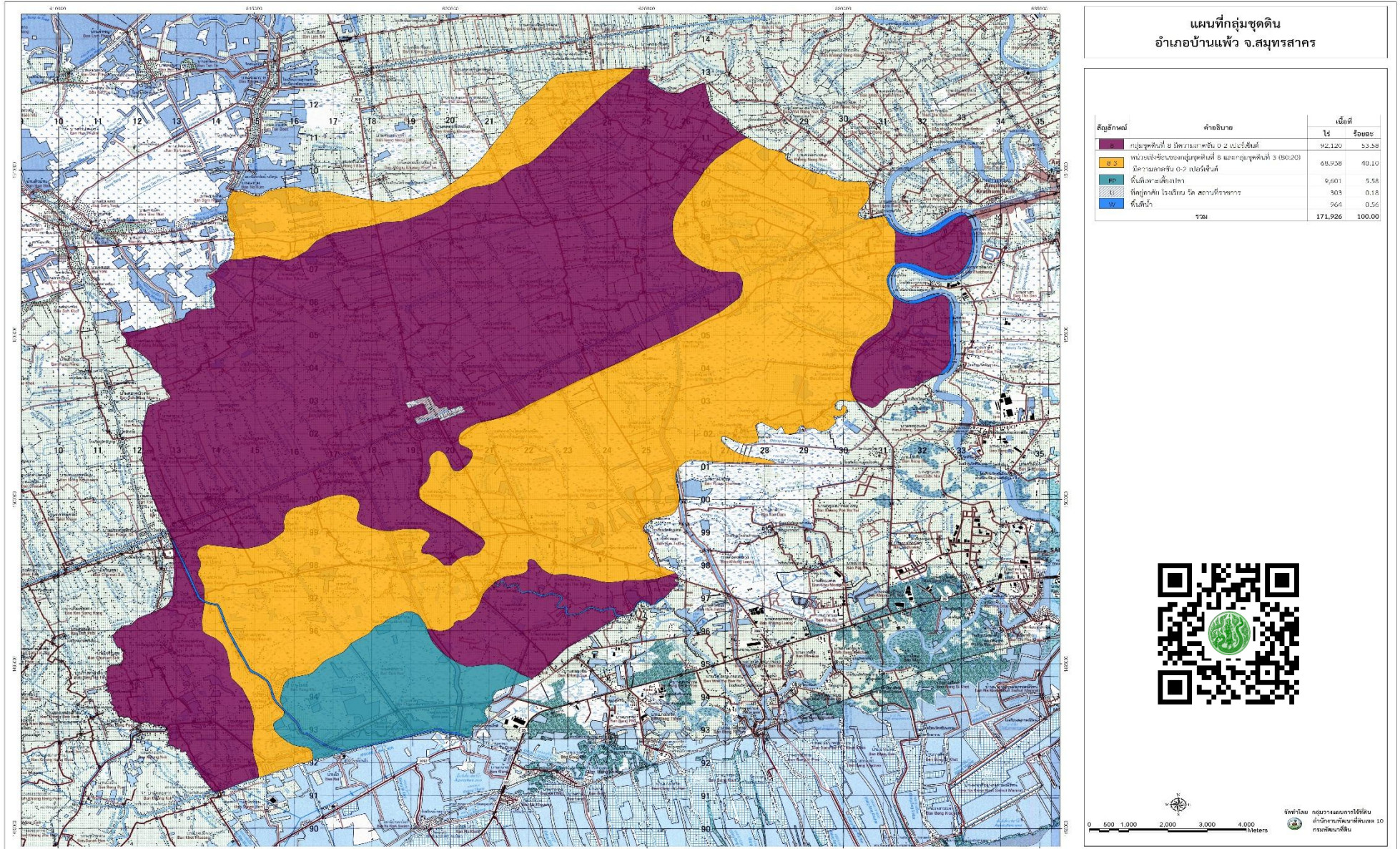
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ภาพที่ 2 แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

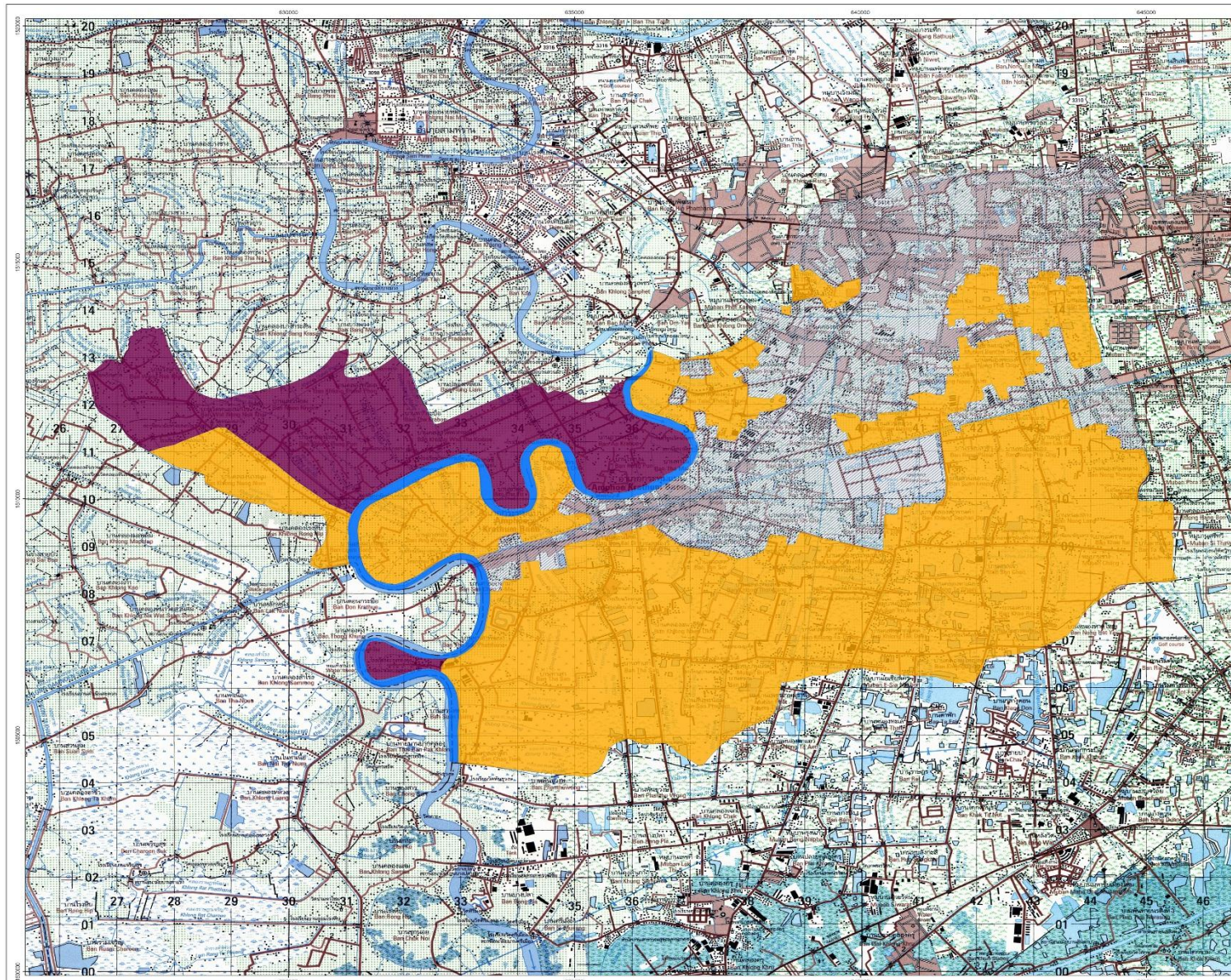
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ภาพที่ 3 แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ภาพที่ 4 แผนที่กลุ่มชุดดิน อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

แผนที่กลุ่มชุดดิน
อำเภอกระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร

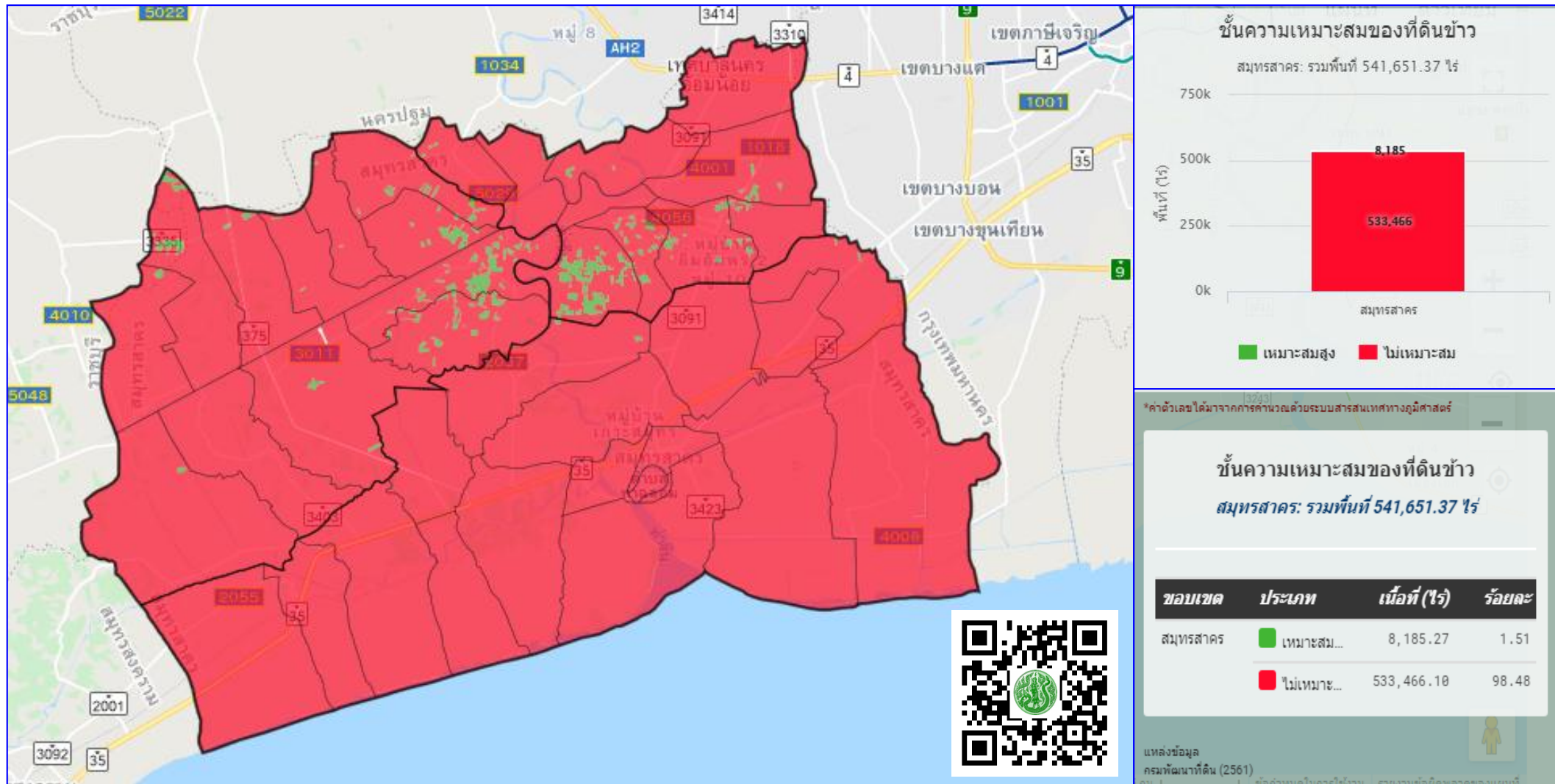
สัญลักษณ์	คำอธิบาย	7	82
8	กลุ่มชุดดินที่ 8 มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์		4.48
8-3	หน่วยย่อยของชุดดินที่ 8 และกลุ่มชุดดินที่ 3 (80.20) มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	42,358	53.73
1	ที่อยู่อาศัย โรงเรือน วัด สถานที่ราชการ	22,864	29.00
2	พื้นที่น้ำ	2,193	2.78
รวม		78,830	100.00

จัดทำโดย กลุ่มงานแผนที่ภูมิสารสนเทศ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

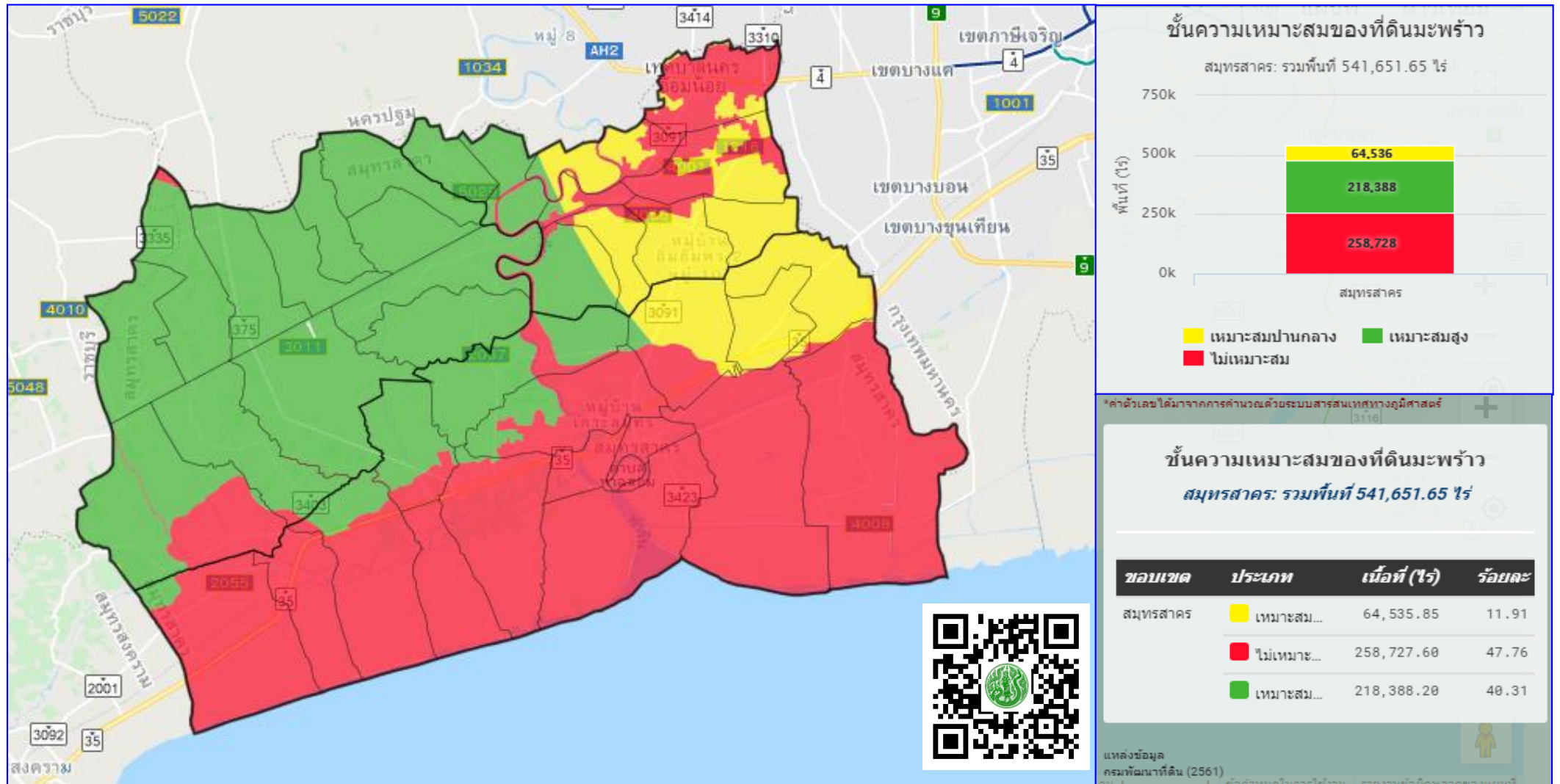
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ภาพที่ 5 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับนาข้าว จังหวัดสมุทรสาคร

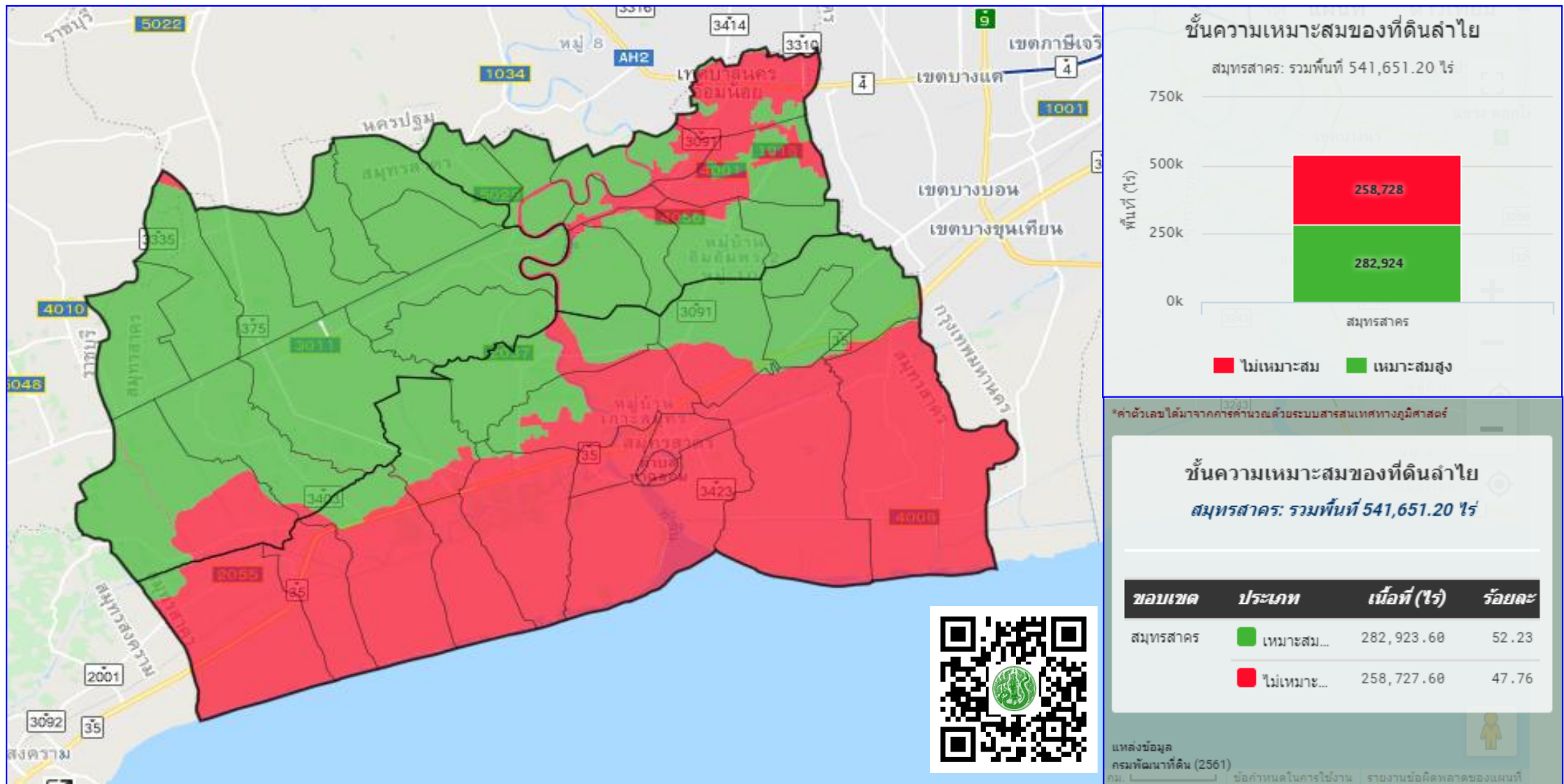
ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ภาพที่ 6 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับมะพร้าว จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ภาพที่ 7 ชั้นความเหมาะสมของที่ดินสำหรับลำไย จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

1.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาคร มีแหล่งน้ำทั้งจากแม่น้ำลำคลองตามธรรมชาติ คลองขุด และแหล่งน้ำจากน้ำฝน พื้นที่ของจังหวัดได้รับน้ำส่วนใหญ่จากแม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำเจ้าพระยา มีโครงการเก็บน้ำจากแหล่งน้ำในคลองชลประทาน 10 สาย และคลองธรรมชาติกว่า 262 สาย

- **แม่น้ำท่าจีน** เป็นแม่น้ำสำคัญสายหลักของจังหวัด ไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่จังหวัดเป็นระยะทางประมาณ 48 กิโลเมตร โดยแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่บ้านปากคลองมะขามเฒ่า อำเภอดุสิต จังหวัดชัยนาท เรียกแม่น้ำมะขามเฒ่า แล้วไหลตามแนวเหนือใต้ขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยา ผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี เรียกแม่น้ำสุพรรณบุรี ผ่านจังหวัดนครปฐม เรียกแม่น้ำนครชัยศรี แล้วไหลผ่านเข้าเขตจังหวัดสมุทรสาคร ในเขตอำเภอกะทู้แบน เรียกแม่น้ำท่าจีน ไหลลงสู่อ่าวไทยในเขตตำบลท่าฉลอม อำเภอเมืองฯ ในสมัยก่อนมีเรือสำเภาจีนมาทำการค้าขาย และจอดทอดสมอเพื่อขนถ่ายสินค้าที่ปากแม่น้ำสายนี้เป็นประจำอยู่จำนวนมาก จึงเป็นเหตุให้เรียกชื่อแม่น้ำ และหมู่บ้านของชุมชนนี้ว่า ท่าจีน

- **คลองมหาชัย** เป็นคลองที่ขุดในสมัยอยุธยา ในรัชสมัยสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ ๘ (พระเจ้าเสือ) เพื่อตัดความคดเคี้ยวของคลองโคกขาม แต่เดิมเริ่มต้นจากคลองด่าน วัดหัวหมู เขตเมืองธนบุรีจนถึงคลองโคกขาม เรียกว่า คลองพระพุทธรเจ้าหลวง แต่การขุดยังไม่ทันแล้วเสร็จ ต่อมาสมเด็จพระสรรเพชญ์ที่ 9 เสด็จมาที่ปากน้ำเมืองสาครบุรี เมื่อเสด็จถึงคลองมหาชัยเห็นคลองยังขุดไม่แล้วเสร็จค้างอยู่ จึงได้โปรดเกล้าให้พระราชสงครามเป็นนายกอง ให้เกณฑ์คนจากหัวเมืองปักษ์ใต้ขุดคลองมหาชัย ให้ฝรั่งส่องกล้องดูให้ตรงปากคลอง แล้วปักกรุยลงเป็นสำคัญยาว 340 เส้น ให้ขุดคลองลึก 6 ศอก กว้าง 7 วา ใช้เวลาขุดอยู่สองเดือนจึงแล้วเสร็จเรียกว่า คลองมหาชัย

- **คลองพิทยาลงกรณ์** ยาวประมาณ 27 กิโลเมตร เป็นคลองขุดเพื่อการชลประทาน และทำนาเกลือทางริมฝั่งทะเลของเขตอำเภอเมืองฯ โดยแยกจากแม่น้ำท่าจีน ที่วัดศรีสุทธาราม (วัดกำพร้าว) ตำบลหญ้าแพรก อำเภอเมืองฯ ไปเชื่อมคลองสรรพสามิต ไปเชื่อมต่อแม่น้ำเจ้าพระยา ที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ

- **คลองภาษีเจริญ** รวมความยาว 28 กิโลเมตร เริ่มต้นที่บริเวณปากคลองบางกอกใหญ่ และคลองบางขุนศรีมาบรรจบกัน ไปเชื่อมแม่น้ำท่าจีนที่ตำบลดอนไก่ดี จังหวัดสมุทรสาคร คลองสายนี้เป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำที่สำคัญ ตลอดริมสองฝั่งคลอง จะมีชุมชนเกษตรกระจายกันอยู่มีคลองซอยเล็กๆ ทั้งสองข้างเพื่อเชื่อมพื้นที่ของอำเภอกะทู้แบนตอนเหนือ การขุดคลองสายนี้ดำเนินการเมื่อปี พ.ศ.1410 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้พระภาชีสมบัติบริบูรณ์ (ยิ้ม) เป็นแม่กองขุดคลองสายนี้ โดยขุดตั้งแต่คลองบางกอกใหญ่ริมวัดปากน้ำ ไปออกแม่น้ำท่าจีน ที่ตำบลดอนไก่ดี ขุดเสร็จเมื่อปี พ.ศ.2415 เป็นคลองยาว 620 เส้น กว้าง 7 วา ลึก 5 ศอก

- **คลองสุนัขหอน** เป็นคลองที่ขุดเชื่อมระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลองยาวประมาณ 42 กิโลเมตร ในเขตสมุทรสงครามยาว 13 กิโลเมตร ในเขตสมุทรสาครยาว 29 กิโลเมตร เริ่มจากอำเภอเมืองฯ ที่บ้านท่าจีน ไปเชื่อมกับคลองท่าแร่ที่บ้านบางน้ำวน จนมาถึงบ้านสุนัขหอน แล้วออกสู่แม่น้ำแม่กลองที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม คลองนี้มีน้ำเค็มเข้ามามากจนมีป่าจาก และชายป่าเลนขึ้นอยู่หนาแน่นตลอดสองฝั่งคลอง

- **คลองดำเนินสะดวก** ขุดเชื่อมระหว่างแม่น้ำแม่กลองกับแม่น้ำท่าจีน ยาวประมาณ 32 กิโลเมตร เริ่มจากประตูน้ำบางยาง อำเภอเมืองฯ ผ่านอำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ไปเชื่อมกับแม่น้ำแม่กลองที่อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นคลองที่ขุดเพื่อการชลประทานและการสัญจรทางน้ำ สองข้างคลองข่อยย่อยๆ เชื่อมต่อเป็นจำนวนมาก

(ที่มา: โครงการชลประทานสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563)

แหล่งน้ำใต้ดิน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร สภาพของทรัพยากรน้ำใต้ดินมี 2 ลักษณะ คือ

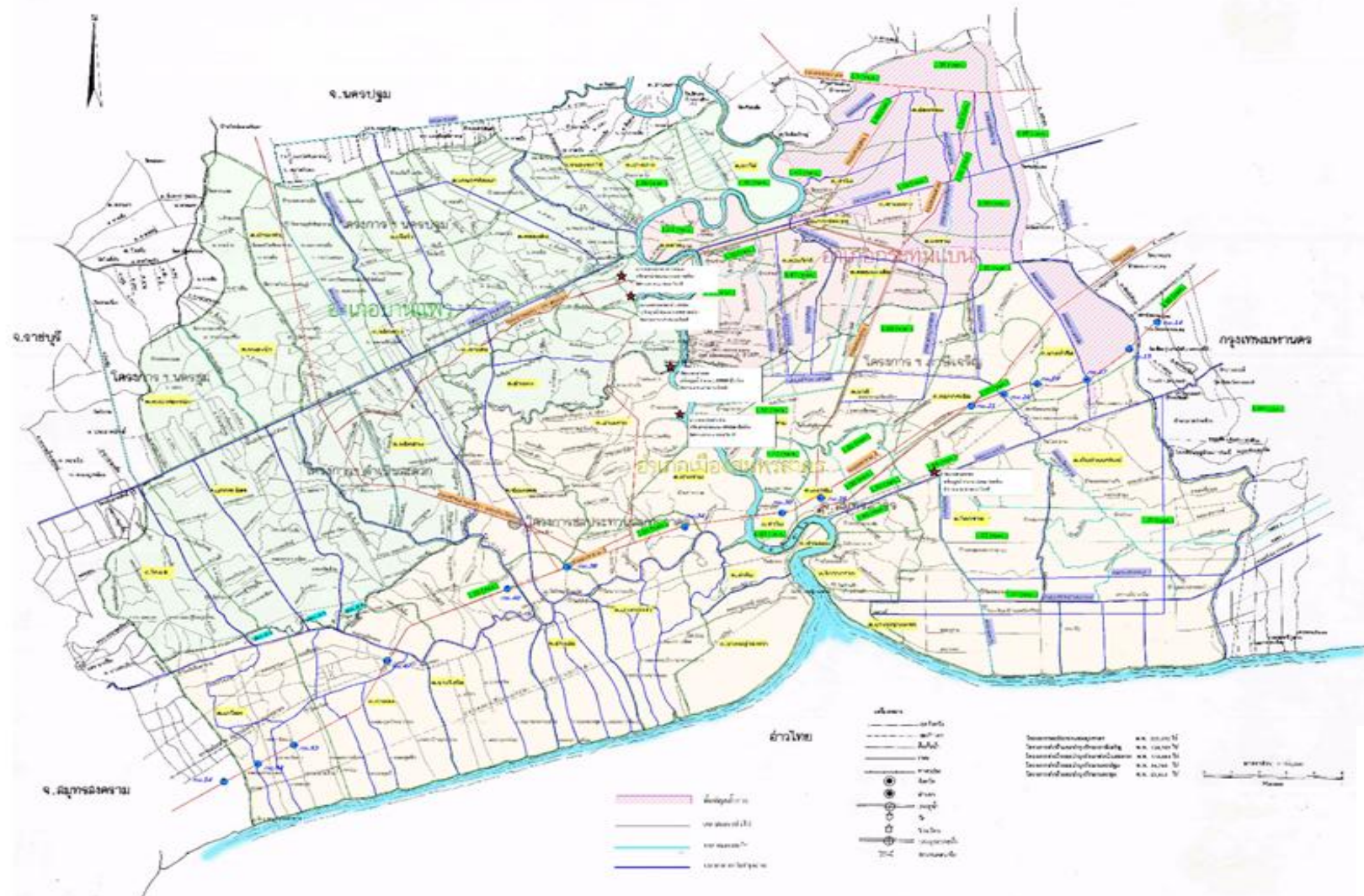
1. สภาพแหล่งน้ำใต้ดินที่ให้ปริมาณน้ำมาก (ประมาณ 50-100 ลบ.ม./ชม.) โดยทั่วไปน้ำมีคุณภาพดี แต่บางพื้นที่น้ำกร่อยและมีตะกอนของสนิมเหล็กเจือปน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้มแบน และอำเภอเมืองสมุทรสาครบางส่วน

2. สภาพแหล่งน้ำใต้ดินที่ให้ปริมาณน้ำน้อย (ประมาณ 1-30 ลบ.ม./ชม.) โดยทั่วไปน้ำมีคุณภาพดี แต่บางพื้นที่มีคุณภาพปานกลาง น้ำกร่อยและมีตะกอนของสนิมเหล็กเจือปน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร

แหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดสมุทรสาครมีแหล่งน้ำธรรมชาติคือแม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำเจ้าพระยา โดยแม่น้ำท่าจีนเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัด เป็นแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรกรรมของประชากรที่อาศัยอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำและลำคลองภายในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง แหล่งน้ำธรรมชาติของจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวนประมาณ 262 สาย

(ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563)

แผนที่แสดงทางน้ำในจังหวัดสมุทรสาคร

1.1.4 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดสมุทรสาครมีลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบฝนเมืองร้อน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมบก ลมทะเล และมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านในช่วงฤดูร้อน จึงทำให้มีความชื้นในอากาศสูงมีฝนตกมาก ปริมาณ 694.1 มิลลิเมตรต่อปี อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 28.76 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 40.6 องศาเซลเซียส และต่ำสุด 14.2 องศาเซลเซียส มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด 21% และความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด 100%

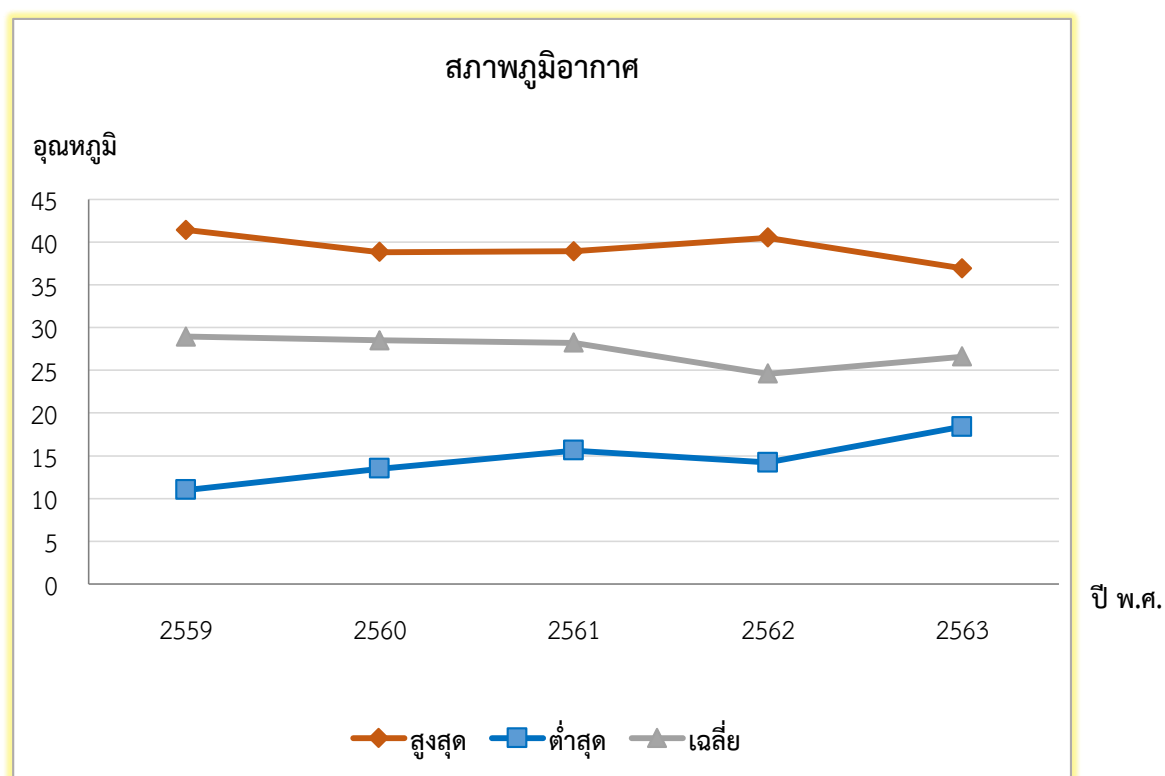
อุณหภูมิ ในช่วงระหว่างปี 2559-2563 ของจังหวัดสมุทรสาคร มีอุณหภูมิสูงสุด 41.4 องศาเซลเซียส ในเดือน เมษายนปี 2559 และอุณหภูมิต่ำสุด 11 องศาเซลเซียสในเดือน ธันวาคม ปี 2559

ตารางที่ 5 แสดงสถิติอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ยจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2559-2563

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
2559	41.4	11	28.94
2560	38.8	13.5	28.49
2561	38.9	15.6	28.21
2562	40.5	14.2	28.76
2563	36.9	18.4	26.59

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

แผนภูมิที่ 1 แสดงอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุดและอุณหภูมิเฉลี่ยจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2559 - 2563

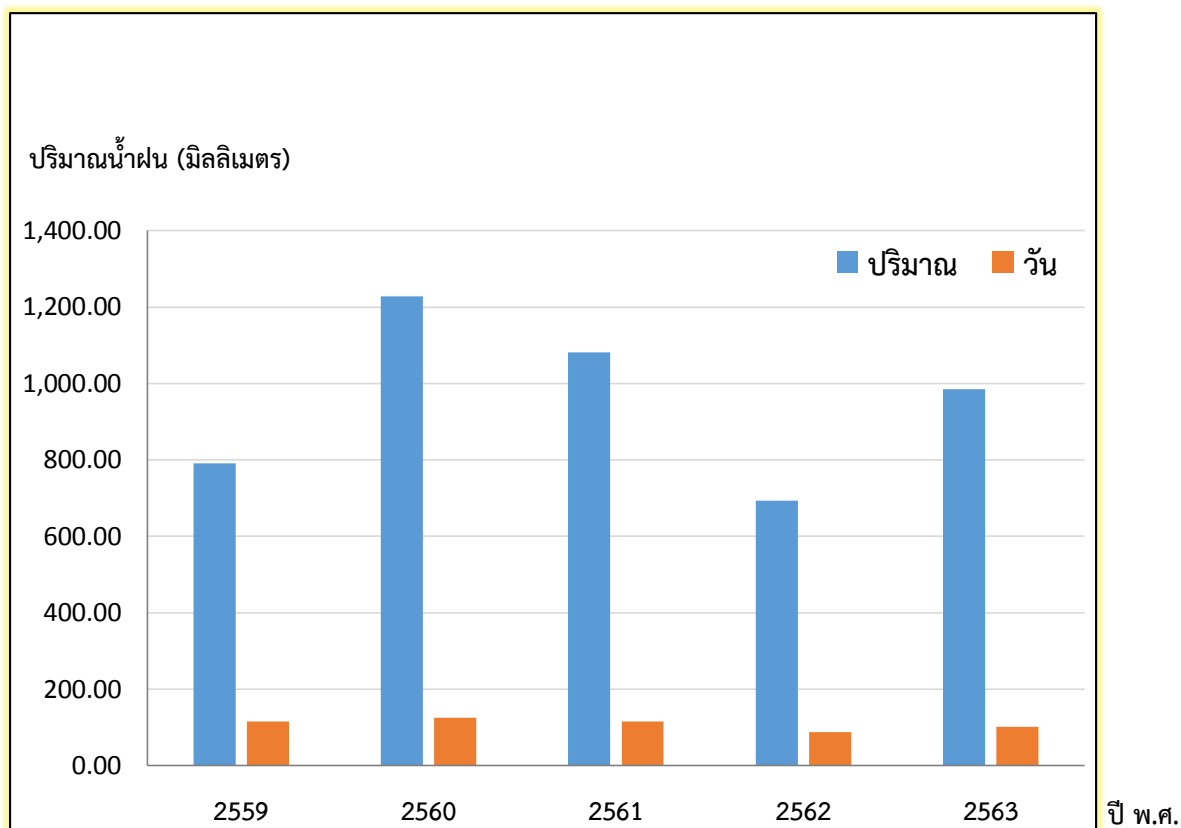
ปริมาณน้ำฝน ระหว่างปี 2559-2563 โดยเฉลี่ย 955.88 มิลลิเมตร ฝนตกมากที่สุดในปี 2560 วัดได้ 1,227.9 มิลลิเมตร จำนวน 125 วัน ส่วนฝนตกน้อยที่สุดในปี 2562 วัดได้ 694.1 มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก 87 วัน

ตารางที่ 6 แสดงสถิติปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2559 - 2563

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
2559	790.6	115
2560	1,227.9	125
2561	1,081.6	116
2562	694.1	87
2563	985.2	102

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

แผนภูมิที่ 2 แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2559 - 2563

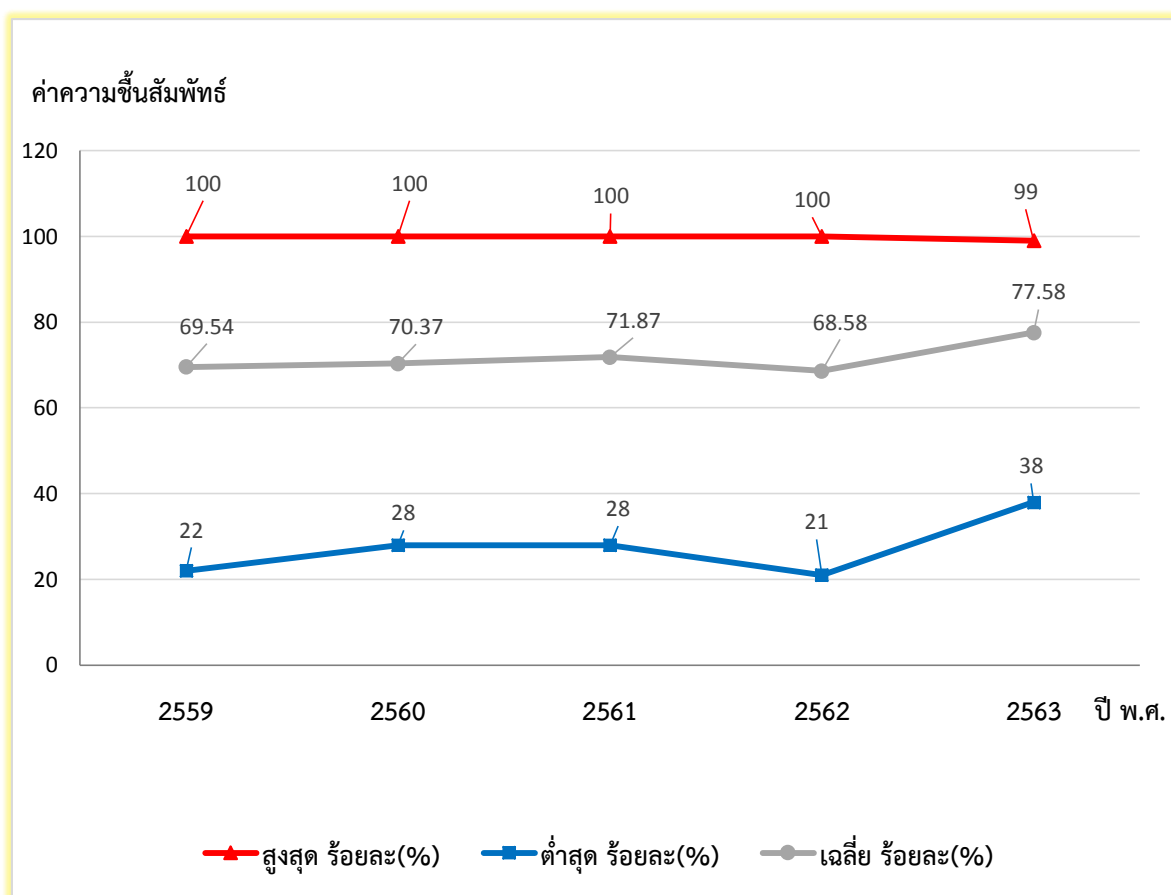
ความชื้นสัมพัทธ์ ระหว่างปี 2559 - 2563 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 70 ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด เมื่อปี 2559-2562 ร้อยละ 100 และความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุด ปี 2562 ร้อยละ 21

ตารางที่ 7 แสดงสถิติความชื้นสัมพัทธ์ของพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2559 - 2563

ปี พ.ศ.	ความชื้นสัมพัทธ์ สูงสุดร้อยละ(%)	ความชื้นสัมพัทธ์ ต่ำสุดร้อยละ (%)	ความชื้น สัมพัทธ์เฉลี่ย ร้อยละ(%)
2559	100	22	69.54
2560	100	28	70.37
2561	100	28	71.87
2562	100	21	68.58
2563	99	38	77.58

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดสมุทรสงคราม ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

แผนภูมิที่ 3 แสดงความชื้นสัมพัทธ์ของพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2559 - 2563

1.1.5 พื้นที่ป่าไม้ เพื่อการอนุรักษ์ในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ป่าสงวนแห่งชาติ คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนตลอดแนวชายฝั่งทะเลในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร เป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรจำนวน 2 ป่า ได้แก่ 1) ป่าไม้ถาวรป่าชายทะเลท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร แปลงที่ 1 และ 2) ป่าไม้ถาวรป่าชายทะเลท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร แปลงที่ 2 ซึ่งต่อมาพื้นที่ป่าไม้ถาวรทั้ง 2 แห่ง ได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก ตั้งอยู่บริเวณตลอดแนวริมชายฝั่งทะเลในเขตท้องที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีแนวเขตตั้งแต่ปากอ่าวมหาชัยฝั่งซ้ายตำบลบางหญ้าแพรก ถึงคลองบางเสาธง ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ติดต่อเขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ มีพื้นที่ 7,343 ไร่ ตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงฉบับที่ 1,194 (พ.ศ.2529) ออกตามความ ในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ตั้งอยู่บริเวณริมชายฝั่งทะเลในเขตท้องที่ตำบลนาโคก ตำบลกาหลง ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลบางกระเจ้า และตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีแนวเขตตั้งแต่เขตติดต่อจังหวัดสมุทรสงครามถึงปากอ่าวมหาชัยฝั่งขวาตำบลบางหญ้าแพรกมีพื้นที่ 8,865 ไร่ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 1,202 (พ.ศ. 2530) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

2) พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าพันท้ายนรสิงห์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่ประมาณ 14,426 ไร่ ตามแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออกและป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ยกเว้นพื้นที่บางส่วนบริเวณตำบลบางหญ้าแพรกที่มีการครอบครองใช้ประโยชน์พื้นที่มากกว่า 20 ปี ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันออก และป่าสงวนแห่งชาติป่าอ่าวมหาชัยฝั่งตะวันตก ท้องที่ ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลโคกขาม ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโทรัด ตำบลกาหลง ตำบลนาโคก อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ลงวันที่ วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2554

3) พื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2530, มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2543 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2543

พื้นที่ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรี 15 ธันวาคม 2530 กำหนดเขตพื้นที่ที่มีน้ำทะเลท่วมถึงตลอดจนริมฝั่งแม่น้ำลำคลองในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร ให้เป็นเขตพื้นที่ป่าชายเลนเพื่อการอนุรักษ์มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 164,621.77 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาครและมีบางส่วนอยู่ตอนล่างในเขตอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร โดยเป็นการประกาศทับพื้นที่ดินกรรมสิทธิ์พื้นที่สาธารณะ ห้วย หนอง คลอง บึงทั่วไป วัตถุประสงค์เพื่อยับยั้งมิให้มีการออกเอกสารสิทธิ์เพิ่มเติมในเขตพื้นที่ที่ประกาศและเพื่อสงวนไว้ซึ่งสภาพป่าชายเลนนอกเขตที่ดินกรรมสิทธิ์ที่มีอยู่

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

1.2 ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดสมุทรสาคร

1.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งเขตการปกครอง 3 อำเภอ คืออำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกระทุ่มแบนและอำเภอบ้านแพ้ว

ตารางที่ 8 แสดงการแบ่งเขตการปกครอง

ลำดับที่	อำเภอ	พื้นที่ ตร.กม.	ร้อยละ	ที่ว่าการ อำเภอห่าง จากศาลา กลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน				
					ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล นคร/ เมือง/ ตำบล	อบต.	หมายเหตุ
1	เมืองสมุทรสาคร	492.040	56.40	0.16	18	116	5	12	
2	กระทุ่มแบน	135.276	15.51	23.2	10	76	6	4	
3	บ้านแพ้ว	245.031	28.09	27.2	12	98	3	7	
รวม		872.347	100	-	40	290	14	23	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

: จำนวนต้องมีประกาศอย่างเป็นทางการแล้ว โดยเฉพาะเทศบาล, อบต., ชุมชน

1) อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ตามประวัติศาสตร์เมืองสาครบุรี หรือเมืองท่าจีนเปลี่ยนชื่อเรียกว่าเมืองสมุทรสาคร เมื่อปี พ.ศ. 2440 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้ทรงจัดระเบียบการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลโดยตราพระราชบัญญัติปกครองท้องที่เป็นมณฑลเมืองอำเภอตำบลและหมู่บ้านเมืองสมุทรสาคร จึงได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอชื่อว่าอำเภอเมืองสมุทรสาครขึ้นอยู่ภายในเขตการปกครองของจังหวัดสมุทรสาคร

ในปัจจุบันที่ว่าการอำเภอเมืองสมุทรสาครตั้งอยู่ ณ ถนนเศรษฐกิจ 1 ตำบลมหาชัย ห่างจากตัวจังหวัด 160 เมตร มีพื้นที่จำนวน 492.040 ตารางกิโลเมตรแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 18 ตำบล 116 หมู่บ้านคือ

1. ตำบลท่าจีน	7 หมู่บ้าน	10. ตำบลบ้านเกาะ	8 หมู่บ้าน
2. ตำบลชัยมงคล	6 หมู่บ้าน	11. ตำบลบางกระเจ้า	9 หมู่บ้าน
3. ตำบลบางหญ้าแพรก	6 หมู่บ้าน	12. ตำบลโคกขาม	10 หมู่บ้าน
4. ตำบลกาหลง	8 หมู่บ้าน	13. ตำบลบางน้ำจืด	6 หมู่บ้าน
5. ตำบลนาโคก	6 หมู่บ้าน	14. ตำบลบ้านบ่อ	9 หมู่บ้าน
6. ตำบลนาดี	9 หมู่บ้าน	15. ตำบลบางโทรัด	10 หมู่บ้าน
7. ตำบลท่าทราย	8 หมู่บ้าน	16. ตำบลมหาชัย	(ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร)
8. ตำบลคอกกระบือ	6 หมู่บ้าน	17. ตำบลท่าฉลอม	(ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร)
9. ตำบลพันท้ายนรสิงห์	8 หมู่บ้าน	18. ตำบลโกรกกราก	(ในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร)

2) อำเภอกะทู้แบบ ตามประวัติอำเภอกะทู้แบบได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ เมื่อ พ.ศ. 2443 เดิมอำเภอกะทู้แบบขึ้นตรงต่อเมืองสมุทรสาคร ต่อมาในปี พ.ศ. 2469 ทางราชการได้มีคำสั่งโอนตำบลท่าไม้ ตำบลบางยาง ตำบลชุกัง (หนองนกไข่) และตำบลอ้อมน้อยรวม 4 ตำบล ซึ่งอยู่ในความปกครองของอำเภอสามปรานจังหวัดนครปฐมมาขึ้นกับอำเภอกะทู้แบบจังหวัดสมุทรสาคร และในปี พ.ศ. 2486 สมัยพลโทหลวงพรหมโยธี ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จังหวัดสมุทรสาครได้ถูกยุบรวมกับจังหวัดธนบุรีเป็นผลให้อำเภอกะทู้แบบขึ้นกับอำเภอดุสิตไปด้วย รัฐบาลในสมัยนั้นนโยบายจัดตั้งปลัดตำบล จึงได้ยุบรวมตำบลในเขตอำเภอกะทู้แบบ คือรวมตำบลดอนไถ่ดีกับตำบลท่าเสา เรียกว่า ตำบลท่าเสา รวมตำบลแครายกับตำบลสวนหลวง เรียกว่า ตำบลสวนหลวง สำหรับตำบลอื่นๆยังคงสถานะเดิม

ต่อมาในปี พ.ศ. 2489 ได้มีการประกาศยกฐานะจังหวัดสมุทรสาครขึ้นใหม่อำเภอกะทู้แบบ จึงกลับเข้ามาอยู่ในความปกครองของจังหวัดสมุทรสาครอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งได้มีการประกาศแยกตำบลที่รวมกันเป็นตำบลเหมือนเดิมที่เป็นอยู่ก่อน พ.ศ. 2486 และยกฐานะตำบลกะทู้แบบเป็นเทศบาลตำบลกะทู้แบบ

ปัจจุบันที่ว่าการอำเภอกะทู้แบบ ตั้งอยู่ริมคลองภาษีเจริญตำบลตลาดกะทู้แบบระยะทางห่างจากตัวจังหวัด 23.2 กิโลเมตร มีพื้นที่จำนวน 135.276 ตารางกิโลเมตรแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 10 ตำบล 76 หมู่บ้าน ดังนี้

1. ตำบลท่าไม้	12 หมู่บ้าน	6. ตำบลแคราย	5 หมู่บ้าน
2. ตำบลบางยาง	13 หมู่บ้าน	7. ตำบลท่าเสา	8 หมู่บ้าน
3. ตำบลคลองมะเดื่อ	11 หมู่บ้าน	8. ตำบลตลาดกะทู้แบบ	(ในเขตเทศบาลเมืองกะทู้แบบ)
4. ตำบลหนองนกไข่	8 หมู่บ้าน	9. ตำบลอ้อมน้อย	(ในเขตเทศบาลนครอ้อมน้อย)
5. ตำบลดอนไถ่ดี	6 หมู่บ้าน	10. ตำบลสวนหลวง	13 หมู่บ้าน (ในเขตเทศบาลตำบลสวนหลวง)

3) อำเภอบ้านแพ้ว ประวัติความเป็นมากรณีที่มีชื่อว่า “บ้านแพ้ว” ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนในเอกสารของทางราชการมีแต่คำบอกเล่าต่อกันมาว่า เดิมท้องที่อำเภอบ้านแพ้วเป็นป่าไม่มีสัตว์จำนวนมาก เช่น เก้งเสือจะเข้าหมู่บ้านมีราษฎรอพยพเข้าไปอาศัยอยู่น้อยต่อมามีราษฎรจังหวัดนครปฐมเดินทางเข้าไปตัดฟันลำสัตว์ป่า พบว่า บริเวณนี้มีสัตว์ป่าชุกชุมมากจึงได้ชักชวนกันไปล่าสัตว์ตัดฟันและโดยที่ท้องที่เป็นป่าเต็มไปด้วยต้นไม้สูงไม่มีทางเดินพวกที่ไปล่าสัตว์ตัดฟันเกิดหลงทางหาทางกลับไม่ถูกจึงได้กำหนดสถานที่นัดหมายพวกพ้องเพื่อให้เป็นที่สังเกตเมื่อเดินทางโดยได้ตัดไม้ทำเป็นเสาปักธงไว้ในที่โล่งแจ้งสูงประมาณให้คนที่อยู่ห่างไกลมองเห็นได้ง่ายปลายเสาธงมีผ้าติดไว้เป็นเครื่องหมายและเสาธงนั้นปักไว้บริเวณลำคลองหมอทอดการปักเสาธงเป็นเครื่องหมายกันหลงทางดังกล่าวพวกที่ไปล่าสัตว์ตัดฟันเรียกกันว่า “แพ้ว” คือแพ้วจริงเป็นเครื่องหมาย

ต่อมาบริเวณดังกล่าวมีคนอพยพไปทำมาหากินมากขึ้นกลายเป็นหมู่บ้าน ชาวบ้านเรียกว่า “แพ้ว” จึงเป็นหมู่บ้านและตำบลหนึ่งขึ้นกับอำเภอสามปราน จังหวัดนครปฐม ต่อมาใน พ.ศ. 2468 ทางราชการได้ตั้งตำบลบ้านแพ้วขึ้นเป็นอำเภอ โดยรวมตำบลโรงเข้ ตำบลหลักสามจากอำเภอบ้านบ่อ เข้ามาอยู่กับอำเภอบ้านแพ้ว และให้ขึ้นกับจังหวัดสมุทรสาครปัจจุบันที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ ณ ตำบลบ้านแพ้ว ริมฝั่งคลองดำเนินสะดวก ระยะทางห่างจากจังหวัด 27.2 กิโลเมตร มีพื้นที่จำนวน 245.031 ตารางกิโลเมตร แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 ตำบล 98 หมู่บ้าน ดังนี้

แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 ตำบล 98 หมู่บ้าน ดังนี้

1. ตำบลบ้านแพ้ว	10 หมู่บ้าน	7. ตำบลเจ็ดริ้ว	5 หมู่บ้าน
2. ตำบลโรงเข้	10 หมู่บ้าน	8. ตำบลสวนส้ม	5 หมู่บ้าน
3. ตำบลยกกระบัตร์	12 หมู่บ้าน	9. ตำบลหนองสองห้อง	10 หมู่บ้าน
4. ตำบลอำแพง	7 หมู่บ้าน	10.ตำบลหนองบัว	9 หมู่บ้าน
5. ตำบลหลักสาม	13 หมู่บ้าน	11.ตำบลหลักสอง	7 หมู่บ้าน
6. ตำบลคลองตัน	5 หมู่บ้าน	12.ตำบลเกษตรพัฒนา	5 หมู่บ้าน

1.2.2 ข้อมูลประชากร

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนประชากรภาคเกษตรและนอกภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร

ลำดับ ที่	อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน รวม	ครัวเรือน ด้านพืช	ครัวเรือน ด้านประมง	ครัวเรือน เกษตรกร นาเกลือ*	ครัวเรือน ด้านปศุสัตว์	ครัวเรือนนอก ภาคเกษตร
1	เมือง	153,056	1,015	1,850	368	1,205	148,618
2	กระทุ่มแบน	115,263	3,055	178	-	890	111,140
3	บ้านแพ้ว	28,506	6,564	1,400	-	961	19,581
	รวม	296,825	10,634	3,428	368	3,056	278,799

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร,สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร,สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร และที่ทำการปกครอง
จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

1.3 ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของจังหวัดสมุทรสาคร

1.3.1 การคมนาคมขนส่ง จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดในเขตปริมณฑลติดต่อกับกรุงเทพมหานคร การคมนาคมสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ เส้นทางคมนาคมหลักของจังหวัด มีดังนี้

1) ทางบก

ถนนสายหลัก 2 สาย หมายเลข 35 , 4

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) เริ่มต้นจากสามแยกบางปะแก้ว ผ่านที่ทำการเขต
บางขุนเทียน ด้านตำรวจทางหลวงเอกชัย ถึงสะพานต่างระดับแยกเข้ามหาชัยที่ กม.28 (ระยะทาง 29 กม.)

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) เริ่มต้นจากแยกท่าพระ แยกอ้อมน้อยผ่านอำเภอกะ
ทุ่มแบน เข้าจังหวัดที่แยกทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3091 (ระยะทาง 21 กม.)

ถนนสายรอง 2 สาย หมายเลข 3242,3097

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3242 (ถนนเอกชัย) เริ่มต้นจากถนนเทอดไท เขตจอมทอง
กรุงเทพมหานคร ผ่านวัดโพธิ์แจ้งเข้าจังหวัดสมุทรสาคร

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3097 (ถนนบ้านแพ้ว-พระประโทน) เริ่มต้นที่แยกบ้านแพ้ว เชื่อมต่อ
จากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) ผ่านอำเภอบ้านแพ้ว บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4
(ถนนเพชรเกษม) ที่แยกพระประโทน จังหวัดนครปฐม (ระยะทางประมาณ 45 กม.)

2) เส้นทางรถไฟ

รถไฟสายวงเวียนใหญ่ - มหาชัย เริ่มต้นที่สถานีวงเวียนใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผ่านเขตอำเภอเมือง ถึงสถานีมหาชัย สมุทรสาคร (ระยะทาง 33.1 กม.) และทางรถไฟสายมหาชัย - แม่กลอง เริ่มต้นที่สถานีบ้านแหลม ต.ท่าฉลอม อ.เมือง จ.สมุทรสาคร ถึงสถานีแม่กลอง อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม (ระยะทาง 33.7 กม.)

3) สนามบิน

ไม่มีสนามบิน ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร

4) ท่าเรือ

มีการคมนาคมทางน้ำส่วนมากจะใช้เรือยนต์โดยสาร เรือยนต์บรรทุกสินค้า ตลอดจนเรือแจว/เรือพาย เดินทางไปมาระหว่างตำบล หมู่บ้าน อำเภอ และจังหวัด ปัจจุบันยังมีเรือหางยาวรับจ้างขนส่งผู้โดยสาร ทำให้เกิดความสะดวกยิ่งขึ้นในการคมนาคมทางน้ำ

5) รถตู้โดยสาร

รถตู้จากสมุทรสาคร ไปอนุสาวรีย์, หมอชิต, สายใต้, รังสิต, บางนา, รามคำแหง, พาด้า, ราชบุรี, สมุทรสงคราม, เพชรบุรี, ประจวบฯ, กาญจนบุรี และนครปฐม

6) รถโดยสารประจำทางจังหวัดสมุทรสาคร

รถโดยสารประจำทางที่มีเส้นทางภายในจังหวัดสมุทรสาคร

สายที่ 1 เส้นทาง สถานีฯ-บางปลา-สามแยกพัฒนา, ช่วงสถานีฯ บางปิ้ง

สายที่ 2 เส้นทาง สถานีฯ-วัดบ้านขอม

สายที่ 3 เส้นทาง สถานีฯ-คลองท่อ

สายที่ 5 เส้นทาง สถานีฯ-โรงแก๊ส

สายที่ 6 เส้นทาง วงกลมสมุทรสาคร-คลองบางหญ้า

สายที่ 7 เส้นทาง วงกลมเคหะชุมชนมหาชัย-ตลาดทะเลไทย, ช่วงเคหะชุมชนมหาชัย - ตลาดทะเลไทย

สายที่ 8 เส้นทาง รอบเมือง ก.

รถโดยสารประจำทางที่มีเส้นทางเดินรถ ระหว่างจังหวัด

สายที่ 1169 เส้นทาง สมุทรสาคร-บางโพธิ์

สายที่ 6011 เส้นทาง รพ.กระทู้มแบน-อ้อมน้อย-หมู่บ้านวรรณวิจิตร, ช่วง รพ.กระทู้มแบน-บ้านเตาอิฐ, ช่วง รพ.กระทู้มแบน-ค่ายกำแพงเพชรอัครโยธิน

สายที่ 6013 เส้นทาง สมุทรสาคร-บ้านหัวโพง

สายที่ 6017 เส้นทาง บ้านแพ้ว-วัดหนองสองห้อง

สายที่ 6026 เส้นทาง สมุทรสาคร-วัดเจ็ดริ้ว

สายที่ 6027 เส้นทาง ปากทางสายที่ 4 (ถนนเพชรเกษม)-วัดหนองแขม

สายที่ 6033 เส้นทาง วงกลมกระทู้มแบน-ปากทางสายที่ 4 (ถนนเพชรเกษม)

สายที่ 6034 เส้นทาง สมุทรสาคร-กระทู้มแบน

สายที่ 6035 เส้นทาง สมุทรสาคร-หมู่บ้านสินสมบูรณ์

สายที่ 6056 เส้นทาง อำเภอบ้านแพ้ว-วัดหนองนกไข่

สายที่ 6059 เส้นทาง มหาชัย-ท่าทราย

สายที่ 6074 เส้นทาง สถานีขนส่งผู้โดยสารสมุทรสาคร-โรงเรียนฐานเทคโนโลยี

สายที่ 6108 เส้นทาง กระทู้มแบน-โรงงานสุรากระทิงแดง

- สายที่ 6109 เส้นทาง สมุทรสาคร-สามแยกวัดบางปลา
 สายที่ 8179 เส้นทาง สมุทรสาคร-บ้านแพ้ว
 สายที่ 8183 เส้นทาง สมุทรสาคร-ตลาดปิ่นทอง, ช่วงสมุทรสาคร-คอกกระบือ
 สายที่ 8185 เส้นทาง สมุทรสาคร-วัดสุวรรณรัตนาราม
 สายที่ 8188 เส้นทาง สมุทรสาคร-หลักสี่, ช่วงสมุทรสาคร-วัดบางพลีใหญ่, ช่วงสมุทรสาคร-วัดบางน้ำวน
 สายที่ 8221 เส้นทาง สมุทรสาคร-วัดปัจจันตาราม, ช่วงสมุทรสาคร-วัดนาโคก, ช่วงสมุทรสาคร-บ้านชายทะเลโรงกุ้ง, ช่วงสมุทรสาคร-บ้านชายทะเลกาหลง
 สายที่ 8222 เส้นทาง สมุทรสาคร-ประตูน้ำบางยาง-บ้านเกษตรพัฒนา
 สายที่ 8233 เส้นทาง สมุทรสาคร-บ้านป้อ
 สายที่ 8246 เส้นทาง สมุทรสาคร-วัดกระเช้าขาว
 สายที่ 8250 เส้นทาง สมุทรสาคร-ดอนไก่ดี, ช่วงสมุทรสาคร-วัดพันธุวงศ์, ช่วงสมุทรสาคร- คลองสี่วา, ช่วงสมุทรสาคร-วัดทองธรรมการาม, ช่วงสมุทรสาคร-หมู่ 4
 สายที่ 8257 เส้นทาง สมุทรสาคร-วัดหนองสองห้อง
 สายที่ 8275 เส้นทาง กระทุ่มแบน-หนองแขม
 สายที่ 8276 เส้นทาง สมุทรสาคร-นิคมสหกรณ์บ้านไร่, ช่วงสมุทรสาคร-วัดศาลพันท้ายนรสิงห์
 สายที่ 8277 เส้นทาง กระทุ่มแบน-บ้านแพ้ว
 สายที่ 8281 เส้นทาง สมุทรสาคร-ชัยมงคล
 สายที่ 8287 เส้นทาง กระทุ่มแบน-สวนหลวง-หมู่บ้านหรรษา (อ้อมน้อย), ช่วงกระทุ่มแบน-สวนหลวง-ปากทางสายที่ 4 (เพชรเกษม)
 สายที่ 8288 เส้นทาง รพ.กระทุ่มแบน-สุขาภิบาล 1, ช่วง รพ.กระทุ่มแบน-วัดสิรินธรเทพรัตนาราม
 สายที่ 8295 เส้นทาง กระทุ่มแบน-สมุทรสาคร, ช่วงกระทุ่มแบน-มหาชัยเมืองใหม่
 สายที่ 8325 เส้นทาง สมุทรสาคร-บ้านโกรกกรากใน
 สายที่ 8327 เส้นทาง สมุทรสาคร-แคราย-โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด, ช่วงสมุทรสาคร- คลองสี่วา
 สายที่ 8328 เส้นทาง สมุทรสาคร-การเคหะแห่งชาติธนบุรี, ช่วงสมุทรสาคร-ศาลพันท้ายนรสิงห์, ช่วงสมุทรสาคร-บ้านไร่, ช่วงสมุทรสาคร-ท่าเรือบ้านโคกขาม-สารินิธิ์, ช่วงสมุทรสาคร - ท่าเรือบ้านโคกขาม - วัดบ้านไร่ฯ
 สายที่ 8342 เส้นทาง กระทุ่มแบน-เกษตรพัฒนา
 สายที่ 8375 เส้นทาง กระทุ่มแบน-บ้านสวนหลวง-วัดหนองแขม
 สายที่ 8376 เส้นทาง บ้านแพ้ว-วัดศรีเพชรพัฒนา
 สายที่ 8387 เส้นทาง สมุทรสาคร-บางกระเจ้า
 สายที่ 8388 เส้นทาง สมุทรสาคร-วัดยกระบัตร์, ช่วงสมุทรสาคร-วัดคลองซื่อ
 สายที่ 8389 เส้นทาง วงกลมกระทุ่มแบน-วัดหนองนกไข่

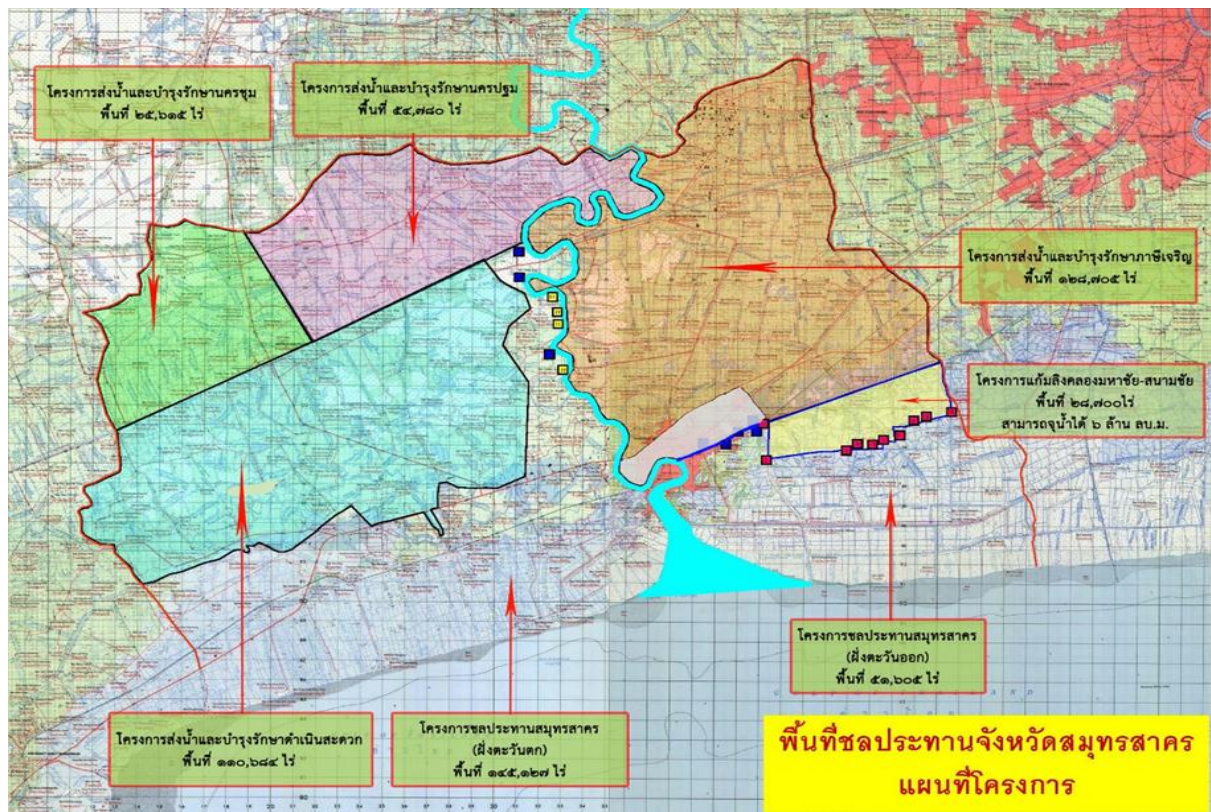
ที่มา: สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรสาคร,สำนักงานแขวงการทางสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

1.3.2 พื้นที่แหล่งน้ำชลประทานและระบบชลประทานของจังหวัดสมุทรสาคร

พื้นที่แหล่งน้ำและระบบชลประทานที่อยู่ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร ประกอบด้วยโครงการชลประทาน และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา รวม 5 โครงการ ดังนี้

1. โครงการชลประทานสมุทรสาคร
2. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ
3. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก
4. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม
5. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม

ภาพที่ 9 โครงการชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรสาคร

รูปแสดง โครงการชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: โครงการชลประทานจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

จังหวัดสมุทรสาคร มีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน จำนวน 348,484 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 63.92 ของพื้นที่จังหวัด ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรทั้ง 3 อำเภอ พื้นที่ชลประทานดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรสาคร (โครงการแก้มลิง คลองมหาชัย-คลองสนามชัย) จำนวน 28,700 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ จำนวน 128,705 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก จำนวน 110,684 ไร่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม จำนวน 25,615 ไร่ และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม จำนวน 54,780 ไร่ และยังมีพื้นที่ทางตอนล่างของจังหวัดที่อยู่ติดกับชายทะเล เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน จำนวน 196,732 ไร่ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรสาคร

ตารางที่ 10 แสดงพื้นที่ชลประทานในจังหวัดสมุทรสาคร

ที่	โครงการ	เขตที่รับประโยชน์	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
พื้นที่ในเขตชลประทาน			
1	โครงการชลประทานสมุทรสาคร (โครงการแก้มลิง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ คลองมหาชัย-คลองสนามชัย)	อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้แม่บ่น	28,700
2	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญ	อำเภอกะทู้แม่บ่น	128,705
3	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก	อำเภอบ้านแพ้ว	110,684
4	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครปฐม	อำเภอบ้านแพ้ว	54,780
5	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครชุม	อำเภอบ้านแพ้ว	25,615
	รวม 5 โครงการ	3 อำเภอ	348,484
พื้นที่นอกเขตชลประทาน			
1	พื้นที่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรสาคร	อำเภอเมืองสมุทรสาคร	196,732
	รวม	3 อำเภอ	545,216

ที่มา: โครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

1.3.3 การบริหารจัดการน้ำของจังหวัดสมุทรสาคร

เนื่องจากจังหวัดสมุทรสาครมีแม่น้ำท่าจีนเป็นลำน้ำสายหลักผ่านเมืองสมุทรสาคร จึงแบ่งพื้นที่จังหวัดออกเป็นสองฝั่งแม่น้ำ คือ พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน และพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน

1) พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีน

พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำท่าจีนเป็นที่ตั้งของตัวจังหวัด ศาลากลาง ศูนย์ราชการต่างๆ โรงเรียน ย่านธุรกิจการค้าด้านอาหารทะเล ทั้งที่เป็นของทะเลสดและร้านอาหาร เขตเทศบาลนครสมุทรสาคร ชุมชนที่ปากอ้าย นอกจากนี้ยังเป็นท่าเทียบเรือประมง แหล่งอุตสาหกรรมด้านการส่งออกอาหารทะเลแปรรูปต่างๆ กระจายอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง พื้นที่ฝั่งตะวันออกรับน้ำจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาภาษีเจริญผ่านทางคลองภาษีเจริญ คลองสี่วาพาสวัสดิ์ คลองคอกกระบือ คลองบางน้ำจืด และคลองที่เชื่อมต่อตามแนวเหนือ-ใต้ จากกรุงเทพมหานครผ่านทางคลองมหาชัย-สนามชัย มีโครงการที่สำคัญได้แก่ โครงการแก้มลิง คลองมหาชัย-สนามชัยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่ช่วยระบายน้ำเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพฯและปริมณฑล โดยโครงการก่อสร้างสำนักงานชลประทานที่ 11 ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารชลประทานต่างๆ ในส่วนของกรมชลประทานที่รับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครประกอบด้วย คันกั้นน้ำเค็มที่เชื่อมต่อระหว่างประตูระบายน้ำ, ประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัย-สนามชัย, ประตูระบายน้ำคลองพระราม (คลองหลวง), ประตูระบายน้ำคลองเจ๊ก, ประตูระบายน้ำคลองสหกรณ์สาย 3, ประตูระบายน้ำคลองโคกขามเก่า, ประตูระบายน้ำคลองโคกขาม, ประตูระบายน้ำคลองสหกรณ์สาย 4, ประตูระบายน้ำคลองสหกรณ์สาย 5, ประตูระบายน้ำคลองลัดตะเคียน, ประตูระบายน้ำคลองแสมดำ

ส่วนประตูประบายน้ำเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตเทศบาลนครสมุทรสาคร ได้แก่ ประตูประบายน้ำคลองจาก, ประตูประบายน้ำคลองหวายลิง, ประตูประบายน้ำคลองหวายลิงใหญ่, ประตูประบายน้ำคลองข้างวัดเจษฎาราม, ประตูประบายน้ำคลองตาขุน, ประตูประบายน้ำคลองยม, ประตูประบายน้ำคลองลัดป้อม ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างประตูประบายน้ำแล้วเสร็จทั้งระบบสามารถช่วยในด้านการระบายน้ำโดย Gravity ได้ประมาณวันละ 3 ล้าน ลบ.ม. และใช้เครื่องสูบน้ำระบายน้ำได้ วันละ 1.5 ล้าน ลบ.ม. ซึ่งใช้ช่วยการระบายน้ำในระบบแก้มลิง เพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัย ปกป้องพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมสินสาคร หมู่บ้านจัดสรรต่างๆ ในส่วนของเขตเทศบาลนครมหาชัย ได้ดำเนินการก่อสร้างกำแพงป้องกันน้ำท่วมริมคลองมหาชัย ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จตั้งแต่บริเวณท้ายประตูประบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัย-คลองสนามชัย ถึงสะพานข้ามคลองมหาชัย และอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง บริเวณปากคลองมหาชัยบริเวณสะพานปลา นอกจากนี้ในพื้นที่ฝั่งตะวันออกยังได้ดำเนินการปรับปรุงอาคารชลประทานบริเวณปากคลองที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำท่าจีน เพื่อป้องกันบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่เศรษฐกิจ พื้นที่ภาคการเกษตรและที่อยู่อาศัย

2) พื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน

พื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำท่าจีน เขตชุมชนท่าฉลอม (เป็นสุขาภิบาลแห่งแรกของประเทศไทย) ส่วนใหญ่เป็นที่ตั้งของบ้านเรือนย่านธุรกิจการค้าอาหารทะเล มีท่าเทียบเรือประมงในการนำอาหารทะเลมาขึ้นฝั่งและเหนือถนนพระราม 2 เป็นนิคมอุตสาหกรรมสมุทรสาคร พื้นที่อำเภอเมืองบางส่วนเป็นพื้นที่การเกษตรกรรม ในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้วส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีคลองที่สำคัญ คือ คลองดำเนินสะดวกและคลองสุนัขหอนซึ่งเป็นคลองเชื่อมต่อในแนวตะวันออก-ตะวันตกระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง คลองดำเนินสะดวกเป็นคลองที่รับน้ำจากแม่น้ำแม่กลองมาใช้ในภาคการเกษตร ส่วนคลองสุนัขหอนเป็นคลองที่รับการระบายน้ำจาก คลองระบายน้ำสายต่างๆ ในเขตพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาดำเนินสะดวก เช่น ประตูประบายดี 2, ดี 3, ดี 4, ดี 7 และประตูประบายคลองท่าแร่ พื้นที่ใต้แนวถนนพระราม 2 ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทะเลและนาเกลือ มีคลองเชื่อมต่อระหว่างคลองสุนัขหอนกับทะเล เช่น คลองบางสีต, คลองบางยี่พระ, คลองบางซุด, คลองนิคม 1 โดยใช้ประโยชน์ในการนำน้ำทะเลมาทำนาเกลือ

พื้นที่ข้างต้นเป็นพื้นที่ได้รับอิทธิพลจากการขึ้น-ลง ของน้ำทะเล ประสบปัญหาเรื่องน้ำท่วมในช่วงน้ำทะเลหนุนมาโดยตลอด เนื่องจากเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำและเป็นพื้นที่รับน้ำจากการระบายน้ำโดยตรง ปัจจุบันโครงการชลประทานสมุทรสาครได้ดำเนินการขุดลอกคลองสุนัขหอนบางส่วน เพื่อช่วยในการระบายน้ำจากพื้นที่ตอนบน ทั้งนี้พื้นที่โครงการส่งน้ำดำเนินสะดวกจะเกิดปัญหาอุทกภัยในเขตอำเภอบ้านแพ้ว ในกรณีที่มีปริมาณน้ำฝนในพื้นที่มากกว่า 80 มิลลิเมตร เนื่องจากลักษณะทางภูมิประเทศเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ประกอบกับการหนุนของน้ำทะเลทำให้การระบายน้ำเป็นไปตามจังหวะการขึ้น - ลงของน้ำทะเล โครงการชลประทานสมุทรสาครยังได้ดำเนินการก่อสร้างระบบป้องกันน้ำท่วมเป็นประตูประบายน้ำริมแม่น้ำท่าจีนและท่อระบายน้ำริมแม่น้ำท่าจีน และก่อสร้างทำนบชั่วคราวป้องกันน้ำท่วมตามคลองสาขาที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำท่าจีนเพื่อป้องกันน้ำท่วมจากการหนุนของน้ำทะเล

1.3.4 ระบบระบายน้ำของจังหวัดสมุทรสาคร

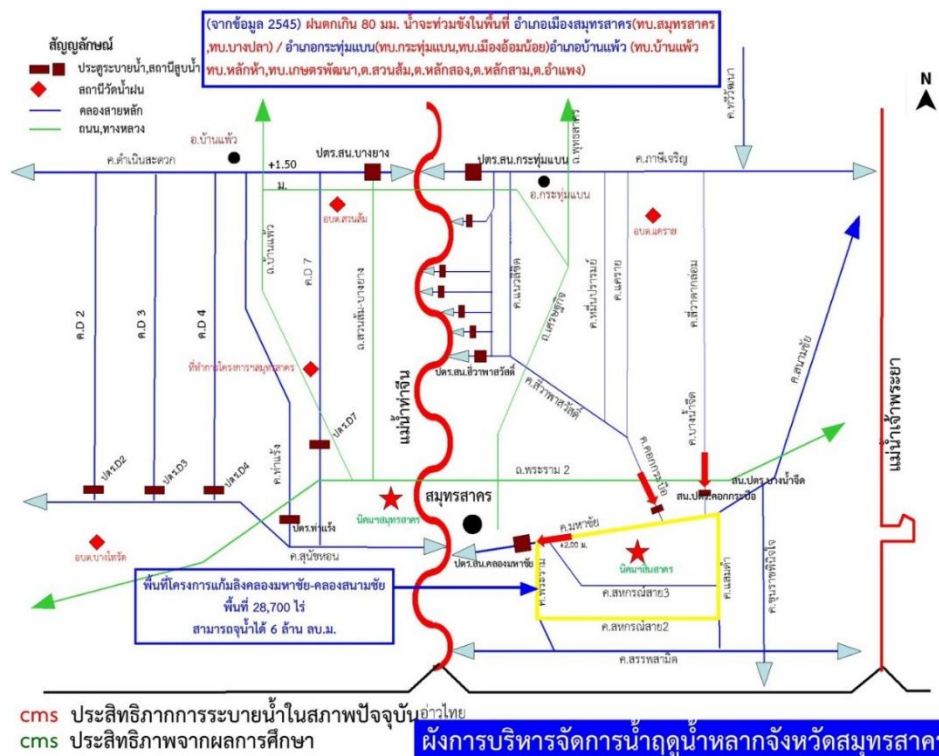
จังหวัดสมุทรสาครมีโครงการแก้มลิง “คลองมหาชัย-คลองสนามชัย” ในการจัดการการระบายน้ำ ซึ่งเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีวัตถุประสงค์เพื่อลดภาระการระบายน้ำผ่านทางแม่น้ำเจ้าพระยา ในช่วงฤดูน้ำหลากลงสู่ทะเล เนื่องจากปัญหาน้ำทะเลหนุนทำให้ปริมาณน้ำหลากไหลออกทะเลไม่ทัน โดยส่วนหนึ่งให้ระบายน้ำผ่านไปทางพื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่างผ่านคลองต่างๆ ลงไปทางคลองมหาชัย-คลองสนามชัย และแม่น้ำท่าจีน แล้วออกสู่ทะเลทางด้านจังหวัดสมุทรสาคร โดยการก่อสร้างประตูระบายน้ำ (ปตร.) ปิดกั้นคลองมหาชัย-คลองสนามชัย และคลองสายต่างๆ พร้อมสถานีสูบน้ำตามความจำเป็น ซึ่งความจุของคลอง หนอง บึง ในพื้นที่จะทำหน้าที่เป็น “แก้มลิง” รวบรวมรับและดักน้ำท่วมขังจากพื้นที่ตอนบนมาเก็บไว้ และระบายออกสู่ทะเลทางปากคลองมหาชัย คลองพระราม คลองขุนราชพินิจใจ และคลองต่างๆ โดยอาศัยแรงโน้มถ่วง ของโลก/สูบน้ำ ตามจังหวะการขึ้น-ลง ของน้ำทะเล เช่นเดียวกับโครงการทางฝั่งตะวันออก แม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งดำเนินการได้ผลมาแล้วเมื่อคราวเกิดน้ำท่วมใหญ่ปี พ.ศ. 2538

โครงการชลประทานสมุทรสาคร ได้ดำเนินการบริหารจัดการน้ำโครงการแก้มลิงคลองมหาชัย-สนามชัย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนี้

1) **ช่วงน้ำหลาก** จะมีการปิดประตูระบายน้ำทั้ง 10 แห่ง ในระบบแก้มลิงของกรมชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรสาครทั้งหมด โดยมีการบริหารจัดการน้ำที่ประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัยเป็นหลัก เมื่อระดับน้ำด้านนอกหรือน้ำทะเลมีระดับต่ำกว่าประตูระบายน้ำ ให้มีการระบายน้ำโดยระบบแรงโน้มถ่วงของโลก (Gravity Flow) ตามธรรมชาติ เมื่อระดับน้ำทะเลสูงกว่าระดับน้ำในลำคลองให้ทำการปิดประตูระบายน้ำ โดยยึดหลักน้ำไหลลงทางเดียว (One Way Flow) และใช้เครื่องสูบน้ำพลังงานไฟฟ้าขนาดกำลังสูบเครื่องละ 3 ลบ.ม./วินาที จำนวน 12 เครื่อง รวมทั้งสิ้น 36 ลบ.ม./วินาที สูบน้ำออกจากคลองมหาชัย ที่ทำหน้าที่ "แก้มลิง" เป็นการพร่องน้ำภายในระบบแก้มลิง เพื่อจะได้ทำให้น้ำตอนบนค่อยๆ ไหลมาเองตลอดเวลา ส่งผลให้ปริมาณน้ำท่วมพื้นที่ลดน้อยลง

2) **ช่วงน้ำปกติ** จะมีการเปิดประตูระบายน้ำจำนวน 9 แห่ง ทางด้านใต้ของระบบแก้มลิง เพื่อรับน้ำคุณภาพดีจากทะเลเข้ามาหมุนเวียนในระบบแก้มลิง ส่วนประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัยจะมีหน้าที่บริหารจัดการน้ำเป็นหลัก โดยเมื่อน้ำทะเลหนุนสูงจะทำการปิดประตูระบายน้ำคลองมหาชัยทั้งหมด และให้น้ำคุณภาพดีจากทะเลไหลเข้าในระบบแก้มลิง เมื่อน้ำทะเลไหลลงจะเปิดประตูระบายน้ำที่คลองมหาชัย เพื่อระบายน้ำในระบบแก้มลิงลงสู่ทะเลทางด้านคลองมหาชัย และแม่น้ำท่าจีน เป็นการหมุนเวียนน้ำในระบบแก้มลิงให้มีคุณภาพดีขึ้น เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ทำเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน

ภาพที่ 10 แผนผังน้ำจังหวัดสมุทรสาคร

รูปแสดง แผนผังน้ำจังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: โครงการชลประทานจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

1.3.5 ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัดสมุทรสาคร

ด้านตรวจพืช

ไม่มี ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

ไม่มี สถานกักพืชเบื้องต้น

ด้านตรวจประมง

มี ศูนย์บริหารจัดการด้านตรวจประมงเขต ๕ (สมุทรสาคร) มีหน้าที่

๑. ควบคุม กำกับ ดูแล วางแผน ติดตามผล และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของด้านตรวจประมงในสังกัด

๒. ปฏิบัติงานในฐานะศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

๓. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และป้องกันปราบปราม ควบคุมตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำและปัจจัยการผลิต กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเสี่ยงในพื้นที่ และบริหารจัดการความเสี่ยงในพื้นที่รับผิดชอบ

๕. ทำหน้าที่เป็นจุดให้บริการวิชาการ ตลอดจนสนับสนุนข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบเรือประมง สินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิต และให้คำปรึกษาแนะนำการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมประมง

๖. ให้บริการออกใบอนุญาต หนังสืออนุญาต ใบรับรองหรือหนังสือรับรองเกี่ยวกับการควบคุมเรือประมงสินค้าสัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิตที่ใช้ทางการประมงตามกฎหมายว่าด้วยการประมงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗. ตรวจสอบท่าเทียบเรือ และเรือประมง ให้เป็นไปตามมาตรฐานสุขอนามัยของท่าเทียบเรือประมงและเรือประมงในการจับ การดูแลรักษาสัตว์น้ำ การขนส่งหรือการขนถ่ายสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมงและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๘. ควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินการของเรือประมง และแพปลาที่จดทะเบียนกับกรมประมงให้เป็นไปตามกฎหมาย

๙. ปฏิบัติการร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ด้านตรวจปลุสัตว์

ไม่มี ห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

ไม่มี สถานกักกันสัตว์/ด่านกักกันสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร

บทที่ 2

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดสมุทรสาคร ไตรมาส 1 ปี 2564 และแนวโน้มปี 2564

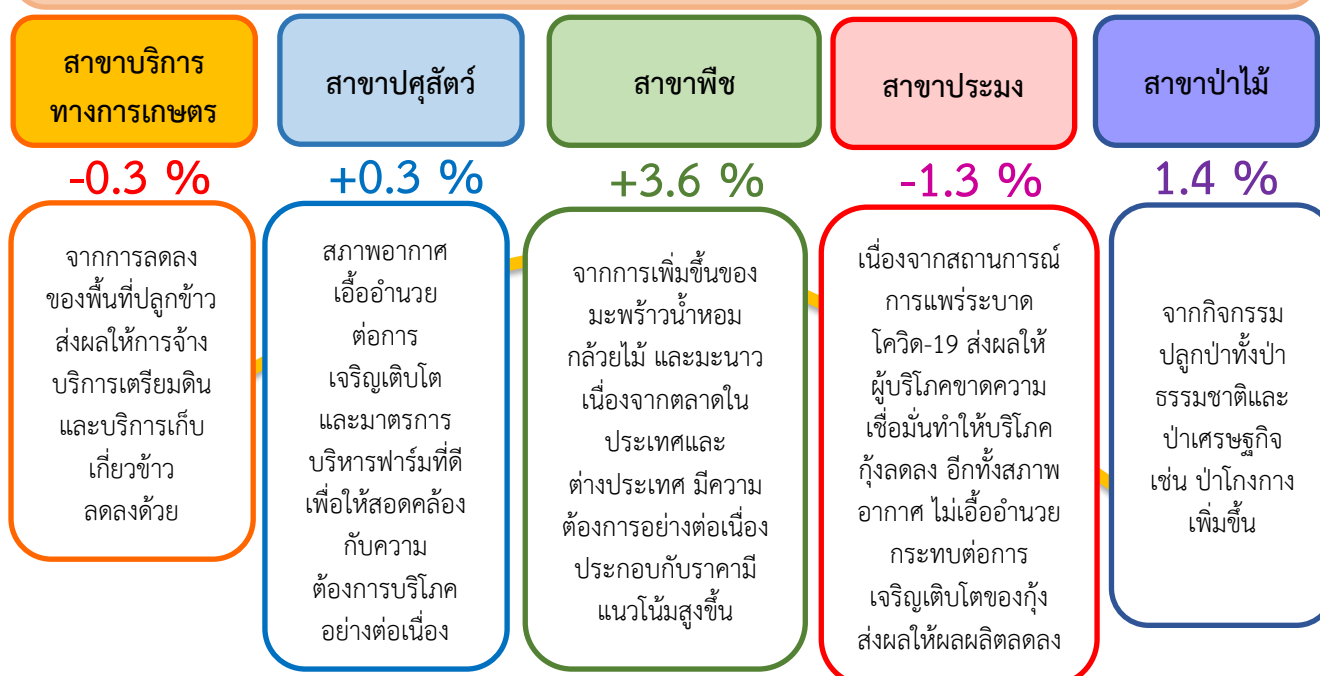
ตารางที่ 11 เครื่องชี้ทางด้านเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส 1 ปี 2564

รายการ	ภาคเกษตร			สาขาพืช			สาขาสัตว์			สาขาประมง		
	2563	2564	% Δ	2563	2564	% Δ	2563	2564	% Δ	2563	2564	% Δ
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร	62.9	63.6	1.1	82.1	85.3	3.9	85.9	86.4	0.5	38.1	37.6	-1.2
ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้	80.7	60.6	-25.0	114.5	96.2	-16.0	110.2	113.9	3.4	77.9	51.5	-33.9
ดัชนีรายได้เกษตรกร	50.8	38.5	-24.1	94.0	82.1	-12.7	94.7	98.4	3.9	29.7	19.4	-34.7

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรไตรมาส 1 ปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 1.1 เนื่องจากผลผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของสาขาพืช (มะพร้าวน้ำหอม กล้วยไม้ มะนาว) และสาขาสัตว์ (ไข่ไก่) เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ดัชนีราคาที่เกษตรกรขายได้หดตัวร้อยละ 25.0 จากราคากุ้งขาว และกล้วยไม้ลดลง ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรหดตัวร้อยละ 24.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรไตรมาส 1 ปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมไตรมาส 1 ปี 2564 มีสัดส่วนดังนี้ สาขาประมงมีสัดส่วนร้อยละ 87.1 รองลงมาคือ สาขาพืช สาขาสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ มีสัดส่วนร้อยละ 12.62, 0.21, 0.06, และ 0.01 ตามลำดับ

สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญไตรมาส 1 ปี 2564

กล้วยไม้
+1.8 %

ผลผลิตกล้วยไม้ไตรมาส 1 ปี 2564 มีปริมาณ 2,559.3 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 2,514.8 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 เนื่องจากสภาพอากาศเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและเป็นช่วงที่กล้วยไม้ออกดอก อีกทั้งตลาดส่งออกกล้วยไม้มีแนวโน้มฟื้นตัวขึ้น ทำให้เกษตรกรมีการบำรุงรักษามากขึ้น

ข้าวรวม
-9.0 %

ผลผลิตข้าวรวมไตรมาส 1 ปี 2564 มีปริมาณ 960 ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาซึ่งมีผลผลิต 1,055.3 ตัน หรือลดลงร้อยละ 9.0 จากภาครัฐขอความร่วมมืองดปลูกข้าวนาปรังเนื่องจากปริมาณน้ำไม่เพียงพอในช่วงการเพาะปลูก ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตลดลง

มะนาว
+3.0 %

ผลผลิตมะนาวไตรมาส 1 ปี 2564 มีปริมาณ 3,764.8 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีผลผลิต 3,655.3 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 เนื่องจากเกษตรกรบำรุงรักษาต้นและขยายเนื้อที่ปลูก เพื่อบริโภคและเพื่อการแปรรูปอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น

มะพร้าว
น้ำหอม
+3.0 %

ผลผลิตมะพร้าวน้ำหอมไตรมาส 1 ปี 2564 มีปริมาณ 24,089.5 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาซึ่งมีผลผลิต 23,388.1 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 เนื่องจากความต้องการของตลาดภายในและต่างประเทศมีอย่างต่อเนื่องประกอบราคามีแนวโน้มสูงขึ้น จึงให้เกษตรกรบำรุงรักษาเพื่อเพิ่มผลผลิตให้ดีขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น

กุ้งขาว
-9.8 %

ผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไมไตรมาส 1 ปี 2564 มีผลผลิต 1,231.0 ตัน ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ 1,364.0 ตัน หรือลดลงร้อยละ 9.8 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 ทำให้ตลาดกุ้งมหาชัยต้องปิดชั่วคราว ประกอบกับร้านอาหารปิดให้บริการ รวมทั้งผู้บริโภคขาดความเชื่อมั่นในการบริโภคกุ้ง จ.สมุทรสาคร ส่งผลให้เกษตรกรบางรายชะลอการเลี้ยงกุ้ง ทำให้ผลผลิตออกสู่ตลาดลดลง

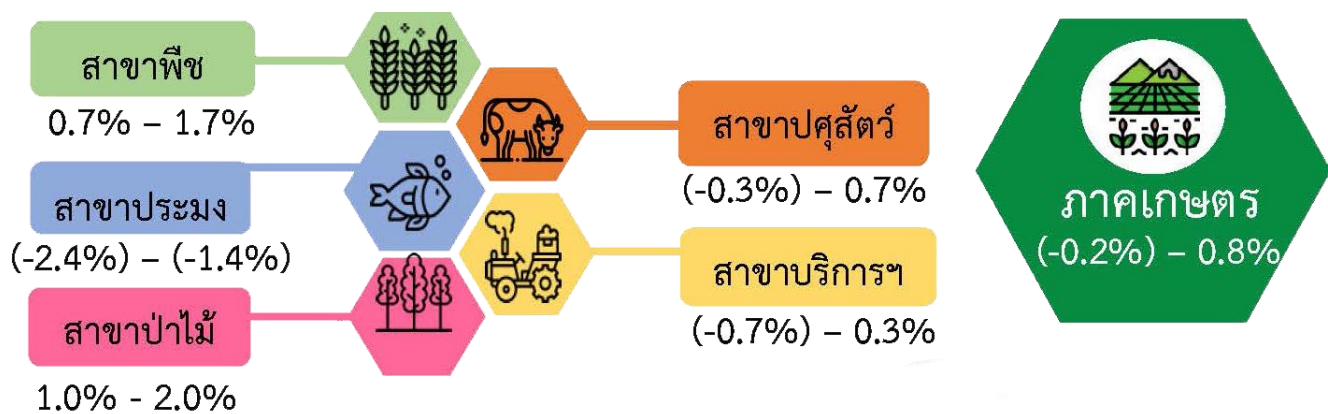
ไข่ไก่
+0.5 %

ผลผลิตไข่ไก่ไตรมาส 1 ปี 2564 มีปริมาณการผลิต 3.30 ล้านฟอง เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาซึ่งผลิตได้ 3.28 ล้านฟอง หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5 เนื่องจากเกษตรกรมีการจัดการฟาร์มที่ดีมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการบริโภคมากขึ้น รวมถึงสภาพอากาศที่เหมาะสม ทำให้แม่ไก่ไข่ได้ดี ประกอบกับราคาอยู่ในเกณฑ์ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

2.2 แนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564

- สถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด -19 ทำให้ตลาดกุ้งมหาชัยปิดชั่วคราว ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในจังหวัดและจังหวัดอื่นๆ
- การดำเนินนโยบายด้านการเกษตรที่ต่อเนื่อง ทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer การใช้ประโยชน์จาก Big Data รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพผลผลิต
- ช่วงสถานการณ์วิกฤต ทำให้มีการพัฒนารูปแบบการจำหน่ายสินผลผลิตการเกษตรโดยใช้ระบบออนไลน์มากขึ้น

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

บทที่ 3

ข้อมูลการเกษตรของจังหวัด

จังหวัดสมุทรสาครเป็นพื้นที่ราบลุ่มสูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 1-2 เมตร มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านตอนกลางของพื้นที่จากทางด้านเหนือไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร มีคลองชลประทานจำนวนมากกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อการคมนาคมและการชลประทานเหมาะแก่การทำการเกษตร โดยส่วนใหญ่จะทำการกสิกรรม การประมงและการเลี้ยงสัตว์ ทำให้การใช้ที่ดินครึ่งหนึ่งของจังหวัดเป็นไปเพื่อการเกษตรกรรม

ทางด้านทิศเหนือของจังหวัดจะเป็นพื้นที่การเกษตร ซึ่งประกอบด้วย นาข้าวและสวนผลไม้ ซึ่งสวนผลไม้จะอยู่ในบริเวณอำเภอบ้านแพ้วและอำเภอกะทู้แบน โดยเฉพาะพื้นที่ดินที่อยู่ใกล้คลองดำเนินสะดวกและคลองภาษีเจริญ มีการปลูกไม้ยืนต้น ผักผลไม้เป็นจำนวนมาก

ทางทิศใต้ เป็นบริเวณที่ราบและน้ำทะเลท่วมถึง มีสภาพเป็นป่าชายเลนและมีการทำนาเกลือ ซึ่งในเวลาต่อมาป่าชายเลนได้ถูกทำลายลงจนเหลือพื้นที่เป็นป่าชายเลนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และการทำนาเกลือได้เปลี่ยนมาทำการเลี้ยงกุ้งเพิ่มมากขึ้น ในส่วนของพื้นที่บริเวณที่น้ำท่วมไม่ถึงได้ทำสวนมะพร้าวเป็นจำนวนมาก

พื้นที่ทั้งหมดจังหวัดสมุทรสาครมีจำนวน 545,216 ไร่ พื้นที่การผลิตด้านการเกษตร ปี 2563 มีทั้งหมด 159,822.51 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.31 ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด โดยจำแนกตามสัดส่วนของการใช้พื้นที่ทำการเกษตรได้ดังนี้

พื้นที่ทางการผลิตด้านพืช 81,966 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.03 ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด
 พื้นที่ทางการประมง 56,217.51 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.31 ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด
 พื้นที่นาเกลือ 21,639 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.97 ของพื้นที่จังหวัดทั้งหมด

ตารางที่ 12 แสดงพื้นที่การทำเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2563

ข้อมูล	จังหวัด	อำเภอเมือง	อำเภอกะทู้แบน	อำเภอบ้านแพ้ว
พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	545,216	307,525	84,547	153,144
พื้นที่การเกษตรด้านพืช ทั้งหมด (ไร่)	81,966	4,470	18,192	59,304
พื้นที่การเกษตรด้านประมง ทั้งหมด (ไร่)	56,217.51	41,023.50	1,003.35	14,190.66
พื้นที่นาเกลือ ทั้งหมด (ไร่)	21,639	21,639	-	-
จำนวนเกษตรกรด้านพืช (ครัวเรือน)	10,634	1,015	3,055	6,564
จำนวนเกษตรกรด้านประมง (ราย)	3,428	1,850	178	1,400
จำนวนเกษตรกรทำนาเกลือ (ครัวเรือน)	368	368	-	-
จำนวนเกษตรกรด้านปศุสัตว์ (ราย)	3,056	1,205	890	961

ที่มา: ข้อมูลจากทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563,

สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

3.1 ข้อมูลการเกษตรด้านการเพาะปลูกพืช

พื้นที่เกษตรกรรมด้านการเพาะปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอบ้านแพ้วและอำเภอกระทุ่มแบน พื้นที่อำเภอบ้านแพ้วส่วนใหญ่จะเป็นนาข้าวและไม้ผลยืนต้น เช่น มะม่วง มะนาว มะพร้าว เป็นต้น ส่วนพื้นที่อำเภอกระทุ่มแบนจะเพาะปลูกไม้ดอกไม้ประดับ เช่น กล้วยไม้ เป็นต้น ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ทั้งดินและแหล่งน้ำเหมาะสมกับการเพาะปลูกพืช

ตารางที่ 13 สินค้าเกษตรด้านพืชที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2563

ชนิด	เกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ต้นทุน การผลิต (บาท)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1. มะพร้าว น้ำหอม	3,201	33,312	4,753	17,250	130,249	10,090	1,313.71
2. ฝรั่ง	1,417	7,971	5,351	28,000	42,127	25,000	1,053.18
3. มะนาว	886	7,194	3,521	30,000	21,256	30,000	637.68
4. กล้วยไม้	489	4,897	2,659	N/A	13,020	40,000	520.84
5. ลำไย	533	4,411	1,589	15,450	6,667	50,000	333.35
6. มะม่วง	1,426	7,631	2,000	15,000	14,566	20,000	291.32
7. ชมพู	173	877	2,171	25,000	1,891	31,000	59.38
8. ข้าวนาปี	222	5,040.75	693	4,590	3,494	6,630	23.15
9. มะขามเทศ	175	749	617	N/A	462	50,000	23.10
10. ข้าวนาปรัง	131	2,931	674	4,950	1,958	6,560	12.85

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 14 ข้อมูลศูนย์เรียนรู้ชุมชนด้านการเกษตร

ข้อมูล	ทั้งจังหวัด	หน่วย	อำเภอเมือง	อำเภอกระทุ่มแบน	อำเภอบ้านแพ้ว
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล (สบกต.)	36	ศูนย์	15	9	12
ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	14	ศูนย์	2	4	8
ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	6	ศูนย์	2	2	2
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	3	แห่ง	1	1	1
ศูนย์เครือข่าย ศพก.	49	ศูนย์	15	18	16
ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	1	ศูนย์	-	-	1
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน	9	ศูนย์	4	1	4

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 15 ข้อมูลสินค้าเกษตรแปลงใหญ่

แปลงใหญ่ปี	ชื่อแปลง	ที่ตั้งแปลง	พื้นที่ แปลงใหญ่ (ไร่)	จำนวน สมาชิก (ราย)	ชื่อประธานแปลงใหญ่	หน่วยงานรับผิดชอบ หลัก
แปลงปี 2559	1. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม หมู่ 5 ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าวน้ำหอม)	หมู่ 5 ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	920.75	51	นายบุญประเสริฐ ทรัพย์มา	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร
	2. แปลงใหญ่ฝรั่ง หมู่ 8 ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (ฝรั่ง)	หมู่ 8 ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	197	39	นายธวัช อุทัย	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร
แปลงปี 2560	3. แปลงใหญ่กล้วยไม้ หมู่ 1 ตำบลเกษตรพัฒนา อำเภอบ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร (กล้วยไม้)	หมู่ 1 ตำบลเกษตรพัฒนา อำเภอบ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร	368.25	31	นายพลน รอดคลองตัน	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร
	4. แปลงใหญ่ลำไย หมู่ 5 ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ลำไย)	หมู่ 5 ตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	358.75	25	นางทองพูน นาคเกิด	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร
	5. แปลงใหญ่กล้วยไม้ หมู่ 2 ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (กล้วยไม้)	หมู่ 2 ตำบลท่าไม้ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	197	30	นายนิพนธ์ อิ่มเนรมิตกุล	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร
	6. แปลงใหญ่กล้วยไม้ หมู่ 2 ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร (กล้วยไม้)	หมู่ 2 ตำบลหนองนกไข่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	302	26	นายเบญจ ปุจฉาการ	สำนักงานประมงจังหวัด สมุทรสาคร
	7. แปลงใหญ่ลำไย หมู่ 2 ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ลำไย)	หมู่ 2 ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	317	25	นายไพรัช เทียนทอง	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร
	8. แปลงใหญ่ฝรั่ง หมู่ 7 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร (ฝรั่ง)	หมู่ 7 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร	237	30	นางปราณี สุ่มสม	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร
	9. แปลงใหญ่ฝรั่ง หมู่ 5 ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ฝรั่ง)	หมู่ 5 ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	232	31	นายฉัตรชัย ทับไกร	สำนักงานเกษตรจังหวัด สมุทรสาคร
	10. แปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงแพะแปลง ใหญ่สมุทรสาคร ปี 2561 (แพะ)	หมู่ 3 ตำบลคลองตัน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	58	35	นายสาธิต สอาดเงิน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สมุทรสาคร
	11. แปลงใหญ่เกลือทะเล หมู่ 9 ตำบลโคกขาม อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร (เกลือทะเล)	หมู่ 9 ตำบลโคกขาม อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสาคร	1,120	28	นายสำอางค์ รอดพิสา	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

แปลงใหญ่ปี	ชื่อแปลง	ที่ตั้งแปลง	พื้นที่ แปลงใหญ่ (ไร่)	จำนวน สมาชิก (ราย)	ผู้จัดการแปลง	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
แปลงปี 2561	12. แปลงใหญ่เกลือทะเล หมู่ 5 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร (เกลือทะเล)	หมู่ 5 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	1,205	33	นางสาวกรณกุลจิต เรืองกิจ ไพศาล	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสมุทรสาคร
	13. แปลงใหญ่เกษตรกรทำประมงพัฒนาเกษตร พอเพียง 49 หมู่ที่ 5 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (กุ้งขาว)	1/1 หมู่ 5 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	346.50	31	นายเฉลิมพล เกิดปั้น	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร
	14. แปลงใหญ่เกษตรกรทำประมงพัฒนาเกษตร พอเพียง 49 หมู่ที่ 7 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (กุ้งขาว)	16/2 หมู่ 7 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	1,152.50	92	นายสนธิ แดงพยนต์	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร
	15. แปลงใหญ่เพาะเลี้ยงปลานิลสมุทรสาคร หมู่ 7 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร (ปลานิล)	138 หมู่ 7 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	335.25	26	นายวิชัย กอนดี	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร
	16. แปลงใหญ่ปลาสด หมู่ 1 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (ปลาสด)	หมู่ 1 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	587	32	นายอรุณ บุญเกิด	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร
	17. แปลงใหญ่มะพร้าว หมู่ 9 ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าวน้ำหอม)	หมู่ 9 ตำบลหนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	348.75	21	นายศักดิ์ชัย เหล็กไหล	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสมุทรสาคร
แปลงปี 2562	18. แปลงใหญ่ปลากะพงประมงชายฝั่ง หมู่ 7 ตำบล บ้านบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร (ปลากะพง)	หมู่ 7 ตำบลบ้านบ่อ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร	715.75	28	นายสมหวัง สนธิพงศ์	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร
	19. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอมยกกระบัตร ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร (มะพร้าวน้ำหอม)	78/1 หมู่ 6 ตำบลยกกระบัตร อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	250.75	30	ว่าที่ ร.ต.พิทักษ์ พึ่งพเดช	สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร
แปลงปี 2563	20. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอมตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	116 ม.3 ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้าน แพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	319	19	นายประสงค์ อังคชร	สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร

แปลงใหญ่ปี	ชื่อแปลง	ที่ตั้งแปลง	พื้นที่ แปลงใหญ่ (ไร่)	จำนวน สมาชิก (ราย)	ผู้จัดการแปลง	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
แปลงปี 2564	21. แปลงใหญ่ปลากะพง ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	ตำบลโรงเข้ อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	309	24	นายไผ่ ปิ่นแก้ว	สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร
	22. แปลงใหญ่เกลือทะเล ตำบลบางโทรัด อำเภอมะนิงฯ จังหวัดสมุทรสาคร	ตำบลบางโทรัด อำเภอมะนิง สมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร	1,000	30	นายสมบัติ ลิ่มสถาพร	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสมุทรสาคร
	23. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม ตำบลบางยาง อำเภอกะทู้แบน จังหวัดสมุทรสาคร	ตำบลบางยาง อำเภอกะทู้แบน จังหวัดสมุทรสาคร	350	30	นายปกิต บัญเพ็ญ	สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร
	24. แปลงใหญ่มะพร้าวน้ำหอม ตำบลเกษตรพัฒนา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	ตำบลเกษตรพัฒนา อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	426	30	นายรัฐเดชน์ แซ่มใส	สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร
	25. แปลงใหญ่พลู ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	169	30	นายสุรสิทธิ์ อุดมเวทย์	สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 16 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2563 รายอำเภอเมืองสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)					แหล่งน้ำ (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ตัน./ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสมสูง	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ไม่ เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	มะพร้าวน้ำหอม	330	1,806	4.5	8,127	24.06	-	-	75.94	-	84.39	15.61
2.	มะม่วง	136	338	2	676	-	-	-	-	√	92.70	7.30
3.	มะนาว	17	23	3.3	75.9	-	-	-	-	√	55.77	44.23
4.	ฝรั่ง	80	322	5.5	1,771	-	-	-	-	√	93.56	6.44
5.	พุทรา	35	139	2	278	-	-	-	-	√	93.88	6.12
6.	กล้วยน้ำว้า	70	127	2.5	317.5	-	-	-	-	√	79.92	20.08
7.	ข้าวนาปี	6	164	0.66	107.6	6.92	-	1.25	91.83	-	-	100
8.	ข้าวนาปรัง	3	68	0.65	44	6.92	-	1.25	91.83	-	-	100
9.	มะขามเทศ	145	649	0.62	402.4	-	-	-	-	√	95.65	4.35
10.	ลำไย	4	7	1.4	10	-	-	-	-	√	-	100

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 17 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2563 รายอำเภอกระทุ่มแบน

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)					แหล่งน้ำ	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม สูง	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ไม่ เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	มะพร้าวน้ำหอม	554	3,512	4.5	11,223	69.86	-	-	30.14	-	100	-
2.	มะม่วง	516	2,657	2	5,090	-	-	-	-	√	100	-
3.	มะนาว	137	599	3.75	1,930	-	-	-	-	√	100	-
4.	ฝรั่ง	377	1,783	5.5	9,266	-	-	-	-	√	100	-
5.	ลำไย	49	217	1.3	233	-	-	-	-	√	100	-
6.	ชมพู	78	254	2.1	521.4	-	-	-	-	√	100	-
7.	กล้วยน้ำว้า	261	736	2.4	1,718	-	-	-	-	√	100	-
8.	กล้วยไม้	360	2,884	2.7	7,787	-	-	-	-	√	100	-
9.	ข้าวนาปี	119	2,788.50	692	1,929	12.50	-	-	87.50	-	100	-
10.	ข้าวนาปรัง	94	2,134	676	1,426	12.50	-	-	87.50	-	100	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 18 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านพืชที่สำคัญ ปี 2563 รายอำเภอบ้านแพ้ว

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)					แหล่งน้ำ	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม สูง	เหมาะสม ปานกลาง	เหมาะสม น้อย	ไม่ เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	มะพร้าวน้ำหอม	2,317	27,994	4.8	110,899	94.04	-	-	5.96	-	100	-
2.	มะม่วง	774	4,636	2	8,800	-	-	-	-	√	100	-
3.	มะนาว	732	6,572	3.5	19,250	-	-	-	-	√	100	-
4.	ฝรั่ง	960	5,866	5.3	31,089	-	-	-	-	√	100	-
5.	ลำไย	480	4,187	1.6	6,424	94.04	-	-	5.96	-	100	-
6.	ชมพู	94	621	2.2	1,366	-	-	-	-	√	100	-
7.	กล้วยน้ำว้า	194	605	2.5	1,512	-	-	-	-	√	100	-
8.	กล้วยไม้	129	2,013	2.6	5,233	-	-	-	-	√	100	-
9.	ข้าวนาปี	97	2,088.25	698	1,457	30.47	-	1.34	68.18	-	100	-
10.	ข้าวนาปรัง	34	729	669	487	30.47	-	1.34	68.18	-	100	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

3.2 ข้อมูลการเกษตร ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีการประกอบอาชีพทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นอาชีพหลัก จึงถือได้ว่าเป็นแหล่งธุรกิจการประมงที่สำคัญของประเทศ ผู้ประกอบการค้าการประมงมีทั้งประมงน้ำจืด และประมงน้ำเค็ม นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอุตสาหกรรมและธุรกิจหลายประเภทที่เกี่ยวข้องกับการประมง เช่น ธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายสัตว์น้ำซึ่งมีตลาดจำหน่ายสินค้าด้านประมงทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงมีคำขวัญของจังหวัดว่า “เมืองประมง” เกษตรกรประมงและชาวประมงมีความกระตือรือร้น ในการพัฒนาอาชีพของตนเอง โดยแสวงหาเทคนิคใหม่ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงกิจการของตนเองอยู่เสมอ สภาพการประมงสามารถจำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และการทำการประมงทะเล

3.2.1) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

การเพาะเลี้ยงน้ำจืด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกระทุ่มแบน และบางส่วนอยู่ในอำเภอมืองสมุทรสาคร สัตว์น้ำจืดที่มีการเพาะเลี้ยงส่วนใหญ่ คือ กุ้งขาวแวนนาไม ปลาสลิด ปลานิล และปลากะพงขาว

การเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมแบบพัฒนาส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว กระทุ่มแบน และตำบลชัยมงคล ตำบลบ้านเกาะ อำเภอมืองสมุทรสาคร ปัจจุบันการเลี้ยงกุ้งขาวในพื้นที่ประสบปัญหาโรคซีขาว (White faces syndrome), โรคหัวเหลือง (Yellow head disease), และโรคตายด่วน (EMS) เกษตรกรจึงต้องมีการบริหารจัดการคุณภาพน้ำในบ่อเลี้ยงอย่างมีประสิทธิภาพทั้งก่อน ระหว่างการเลี้ยง และหลังการเลี้ยง มีการตรวจวัดคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงความสะอาดของบ่อเลี้ยงและอุปกรณ์ต่างๆ

การเพาะเลี้ยงปลาสลิด และปลานิลอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว และเขตตำบลชัยมงคล ตำบลบ้านเกาะ อำเภอมืองสมุทรสาคร การเพาะเลี้ยงปลาสลิดมักประสบปัญหาปลาไม่โต ส่วนมากจะพบปรสิตภายนอกจำพวกเห็บระฆังและพยาธิใบไม้ในช่องท้องเป็นจำนวนมาก และไม่มียาที่จะฆ่าเชื้อพยาธิในช่องท้องได้ แต่เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาเกษตรกร จึงพยายามลดจำนวนหอยขมและหอยกาบในบ่อให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และไม่ควรเลี้ยงปลาในบ่อแน่นจนเกินไป ควรมีการตากบ่อ กำจัดหอยและโรยปูนขาวฆ่าเชื้อ ซึ่งจะช่วยให้การเลี้ยงปลาในรุ่นต่อไปได้ผลดีขึ้น โดยผลผลิตจำหน่ายทั้งในจังหวัดสมุทรสาคร และต่างจังหวัด เช่น สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี เป็นต้น

3.2.2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดในกลุ่ม 3 จังหวัด คือ สมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงครามมีการเลี้ยงกุ้งทะเล (กุลาดำ) เป็นวิธีการเลี้ยงแบบพัฒนา ปัจจุบันสภาพนิเวศวิทยาเสื่อมโทรมลงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำไม่ได้ผล ทำให้ผู้ประกอบการขาดทุน พื้นที่นาถูกปล่อยให้ร้างเกษตรกรบางส่วนหันมาเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลแบบธรรมชาติแทน บางส่วนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชนิดอื่นรวมกัน ในนาุ้งแทน เช่น การเลี้ยงหอยแครง เลี้ยงปูทะเล เลี้ยงปลากะพงขาว เป็นต้น ปัจจุบันมีการนำกุ้งขาวเข้ามาเลี้ยงทดแทนกุ้งกุลาดำกันมากขึ้น ซึ่งประสบความสำเร็จมาเป็นระยะเวลานานพอควรก่อนที่จะมีปัญหาระบาดตายด่วน (EMS) ทำให้เกษตรกรประสบกับปัญหาภาวะขาดทุนอีกครั้ง

3.2.3) การเพาะเลี้ยงในทะเลชายฝั่ง เป็นการเพาะเลี้ยงหอยแมลงภูแบบปักหลักไม้ไผ่ ในที่อนุญาต ซึ่งเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ปีทำการประมง 2564 – 2565 มีผู้ยื่นขออนุญาตฯ จำนวน 178 ราย แปลงอนุญาตฯ รวม 191 แปลง พื้นที่รวม 974.38 ไร่

ตารางที่ 19 สินค้าประมงเพาะเลี้ยงที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2563

รายการ ชนิดสินค้า	เกษตรกร (ราย)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคา/ตัน (บาท)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1. กุ้งขาวแวนนาไม	1,730	28,781.59	22,398.51	141,100	3,160.43
2. กุ้งกุลาดำ*	235	6,840.61	3,420.31	250,000	855.08
3. ปลาสลิด	228	3,431.53	6,863.06	90,000	617.68
4. หอยแครง*	179	5,046.73	2,523.37	120,000	302.80
5. กุ้งแชบ๊วย*	81	2,211.00	1,105.50	250,000	276.38
6. ปลากระพงขาว	108	1,386.05	2,301.19	90,000	207.11
7. หอยแมลงภู่	178	974.38	12,861.83	15,000	192.93
8. ปลานิล	450	4,805.69	3,154.77	35,000	126.19
9. ปูทะเล*	34	1,102.54	44.10	650,000	28.67
10. กุ้งก้ามกราม	11	78.45	75.27	250,000	18.82
11. ปลาดุก	17	214.31	321.47	30,000	9.64
12. ปลาดูเหียน	89	320.38	96.11	30,000	2.88
13. จระเข้	9	1.14	-	-	-
14. อื่น ๆ	79	1,023.11	-	-	-
รวม	3,428	56,217.51	55,165.49	-	5,798.61

หมายเหตุ * ลำดับที่ 2, 4, 5 และ 9 เป็นการเลี้ยงสัตว์น้ำหลายชนิดในหน่วยเดียวแบบธรรมชาติ
จำแนกพื้นที่การเลี้ยงตามชนิดสัตว์น้ำหลักที่เกษตรกรแจ้งไว้ตามแบบ ทบ.1

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 20 จำนวนเที่ยวเรือประมงและปริมาณสัตว์น้ำของเรือประมงพาณิชย์ ปี 2563

เดือน	จำนวนการออกทำการประมง (เที่ยว)	ปริมาณการจับสัตว์น้ำ (ตัน)
มกราคม	412	2,089
กุมภาพันธ์	613	2,720
มีนาคม	630	2,676
เมษายน	693	3,447
พฤษภาคม	732	3,670
มิถุนายน	786	4,413
กรกฎาคม	1,079	5,434
สิงหาคม	859	3,353
กันยายน	801	3,457
ตุลาคม	1,036	5,692
พฤศจิกายน	1,328	4,944
ธันวาคม	833	2,818
รวม	9,802	44,713

ที่มา: ศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงเขต ๕ (สมุทรสาคร) ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 21 ข้อมูลการประมงชายฝั่งหรือประมงพื้นบ้าน

ข้อมูลเกษตรกรผู้ทำการประมง	จำนวน	หน่วย
เกษตรกรผู้ทำการประมงชายฝั่ง (พื้นบ้าน)	373	ราย
จำนวนเรือประมง	459	ลำ

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 22 จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผู้ประกอบการต่อเนื่องจากการทำการประมงจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2563

จำนวนเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผู้ประกอบการต่อเนื่องจากการทำการประมง	จำนวน (ราย)
1. เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	3,428
2. ผลิตอาหารสัตว์น้ำ	28
3. ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำ	6
4. แพ/ตลาดกลาง/ผู้รวบรวม	394
5. แปรรูปเบื้องต้น (ล้าง)	325
6. ห้องเย็น	41
7. แปรรูปพื้นเมือง	264
8. แปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์	189
9. นำเข้า-ส่งออก	362
10. อื่นๆ	12
รวม	5,052

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 23 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2563 อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ราคา/ตัน	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
					ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1.	กุ้งขาวแวนนาไม	811	20,610.25	141,100	0.50	10,305.13	-	-	-	√	8.45	91.55
2.	กุ้งกุลาดำ	233	6,818.01	250,000	0.50	3,409.01	-	-	-	√	-	100
3.	ปลานิล	194	2,226.85	40,000	0.7	1,558.79	-	-	-	√	89.59	10.41
5.	หอยแครง	179	5,046.73	120,000	0.50	2,523.37	-	-	-	√	-	100
5.	หอยแมลงภู่	178	974.38	150,000	13.2	12,861.83	-	-	-	√	-	100
6.	กุ้งแชบ๊วย	81	2,211.00	250,000	0.50	1,105.50	-	-	-	√	-	100
7.	ปลากะพงขาว	72	928.48	90,000	1.00	928.48	-	-	-	√	1.07	98.93
8.	ปูทะเล	34	1,102.54	650,000	0.04	44.10	-	-	-	√	-	100
9.	ปลาสด	12	262.15	90,000	2.00	524.30	-	-	-	√	100	-
10.	อื่นๆ	56	843.1102	-	-	-	-	-	-	√	67.24	32.76

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 24 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2563 อำเภอกระทุ่มแบน

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ราคา/ตัน	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
					ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1	ปลานิล	90	523.05	40,000	0.30	156.91	-	-	-	√	100	-
2	กุ้งขาวแวนนาไม	35	327.26	141,100	1.00	327.26	-	-	-	√	100	-
3	ปลาตะเพียน	27	91.50	30,000	0.30	27.45	-	-	-	√	100	-
4	กุ้งก้ามกราม	3	3.18	250,000	0.50	1.59	-	-	-	√	100	-
5	ปลาดุก	2	3.25	30,000	1.50	4.88	-	-	-	√	100	-
6	ปลาสร้อย	1	28.00	90,000	2.00	56.00	-	-	-	√	100	-
7	จระเข้	3	0.05	-	-	-	-	-	-	√	100	-
8	อื่น ๆ	17	27.07	-	-	-	-	-	-	√	100	-

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 25 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านประมงที่สำคัญ ปี 2563 อำเภอบ้านแพ้ว

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ราคา/ตัน	ปริมาณผลผลิต		สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
					ปริมาณผลผลิต เฉลี่ย (ตัน/ไร่)	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด (ตัน)	เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1	กุ้งขาวแวนนาไม	884	7,844.08	141,100	1.50	11,766.12	-	-	-	√	100	-
2	ปลาสด	215	3,141.38	90,000	2.00	6,282.76	-	-	-	√	100	-
3	ปลานิล	166	2,055.79	40,000	0.70	1,439.05	-	-	-	√	100	-
4	ปลาดูเกีย	54	196.88	30,000	0.30	59.06	-	-	-	√	100	-
5	ปลากะพงขาว	36	457.57	90,000	3.00	1,372.71	-	-	-	√	100	-
6	ปลาดุก	12	190.81	30,000	1.50	286.22	-	-	-	√	100	-
7	กุ้งก้ามกราม	8	75.27	250,000	0.50	37.64	-	-	-	√	100	-
8	กุ้งกุลาดำ	2	22.60	250,000	0.50	11.30	-	-	-	√	100	-
9	จระเข้	1	0.01	-	-	-	-	-	-	√	100	-
10	อื่น ๆ	22	206.27	-	-	-	-	-	-	√	100	-

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

3.3 ด้านการปศุสัตว์

จังหวัดสมุทรสาคร มีศักยภาพเหมาะสมต่อการปศุสัตว์ เนื่องจากมีแหล่งอาหารสัตว์และแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ ประกอบกับมีโครงข่ายการคมนาคมที่สะดวก แต่เนื่องจากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ทำให้ประชาชนหันไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น ถึงแม้ว่าการปศุสัตว์จะได้รับการส่งเสริม ส่วนใหญ่การเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดสมุทรสาคร จะเป็นการเลี้ยงสัตว์ขนาดเล็กแบบครัวเรือน

สินค้าปศุสัตว์ที่มีศักยภาพของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 26 แสดงสถิติด้านปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2563

รายการ	เกษตรกร (ครัวเรือน)	ปริมาณ (ตัว)	ผลผลิตรวม	หน่วย	ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
1.โคเนื้อ	29	301	301	ตัว	45,000	13,545,000
2.สุกร	3	215	21,500	กิโลกรัม	70	1,505,000
3.แพะ	42	644	644	ตัว	2,700	1,738,800
4.ไก่พื้นเมือง	2124	65,614	359,715	กิโลกรัม	35	12,590,046
5.ไก่ไข่	662	90,828	29,519,100	ฟอง	2.3	67,893,930
6.ไก่เนื้อ	17	34,097	184,123	กิโลกรัม	35	6,444,333
7.เป็ดเนื้อ	8	226	2,034	กิโลกรัม	60	122,040
8.เป็ดเทศ	116	3,240	29,160	กิโลกรัม	60	1,749,600
9.เป็ดไข่	165	8,062	2,257,360	ฟอง	3.3	7,449,288
10.นกกระทา	2	10,200	3,06,000	ฟอง	1.25	3,825,000

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 27 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ ที่สำคัญ ปี 2563 อำเภอเมืองสมุทรสาคร

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ปริมาณผลผลิต		ข้อมูลการผลิต	หน่วย	สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
				ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย	ปริมาณผลผลิตทั้งหมด			เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มีข้อมูล	ในเขตชลประทาน	นอกเขตชลประทาน
1	โคเนื้อ	5	39	1.0	39	45,000	ตัว	-	-	-	√	35.90	64.10
2	สุกร	2	43	N/A	4,300	70	กิโลกรัม	-	-	-	√	4.00	96.00
3	แพะ	5	75	1.24	75	2,700	ตัว	-	-	-	√	-	100
4	ไก่พื้นเมือง	547	15,959	4.80	861,786	35	กิโลกรัม	-	-	-	√	64.98	35.02
5	ไก่ไข่	545	3,205	310	1,041,625	2.3	ฟอง	-	-	-	√	43.59	56.41
6	ไก่เนื้อ	14	589	4.80	3,180	35	กิโลกรัม	-	-	-	√	100	-
7	เป็ดเนื้อ	7	206	4.80	1,854	60	กิโลกรัม	-	-	-	√	11.65	88.35
8	เป็ดเทศ	33	1,658	4.80	14,922	60	กิโลกรัม	-	-	-	√	54.10	45.90
9	เป็ดไข่	65	3,822	280	1,070,160	3.3	ฟอง	-	-	-	√	86.60	13.40
10	นกกระทา	1	5,700	N/A	1,710,000	1.25	ฟอง	-	-	-	√	-	100

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 28 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ ที่สำคัญ ปี 2563 อำเภอกระทุ่มแบน

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ปริมาณผลผลิต		ข้อมูลการผลิต ราคาเฉลี่ยที่ เกษตรกรขายได้ (บาท/หน่วย)	หน่วย	สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
				ปริมาณ ผลผลิตเฉลี่ย	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด			เหมาะสม	ไม่ค่อยเหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1	โคเนื้อ	1	9	1.0	9	45,000	ตัว	-	-	-	√	100	-
2	สุกร	1	172	N/A	17,200	70	กิโลกรัม	-	-	-	√	100	-
3	แพะ	2	96	1.24	96	2,700	ตัว	-	-	-	√	100	-
4	ไก่พื้นเมือง	807	21,286	4.80	114,944.4	35	กิโลกรัม	-	-	-	√	100	-
5	ไก่ไข่	35	1,291	2.3	419,575	2.3	ฟอง	-	-	-	√	100	-
6	ไก่เนื้อ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	√	100	-
7	เป็ดเนื้อ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	√	100	-
8	เป็ดเทศ	65	1,234	8.40	11,106	60	กิโลกรัม	-	-	-	√	100	-
9	เป็ดไข่	18	833	280	233,240	3.3	ฟอง	-	-	-	√	100	-
10	นกกระทา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	√	100	-

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 29 ข้อมูลพื้นฐานทางการผลิตด้านปศุสัตว์ ที่สำคัญ ปี 2563 อำเภอบ้านแพ้ว

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	ปริมาณผลผลิต		ข้อมูลการผลิต ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกร ขายได้ (บาท/หน่วย)	หน่วย	สภาพดิน (ร้อยละของพื้นที่จังหวัด)				แหล่งน้ำ (ร้อยละ)	
				ปริมาณ ผลผลิตเฉลี่ย	ปริมาณผลผลิต ทั้งหมด			เหมาะสม	ไม่ค่อย เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ไม่มี ข้อมูล	ในเขต ชลประทาน	นอกเขต ชลประทาน
1	โคเนื้อ	23	253	1.0	253	45,000	ตัว	-	-	-	√	100	-
2	สุกร	-	-	-	-	70	กิโลกรัม	-	-	-	√	100	-
3	แพะ	35	473	1.0	473	2,700	ตัว	-	-	-	√	100	-
4	ไก่พื้นเมือง	770	29,369	4.80	4,158	35	กิโลกรัม	-	-	-	√	100	-
5	ไก่ไข่	173	86,332	309.97	28,057,900	2.3	ฟอง	-	-	-	√	100	-
6	ไก่เนื้อ	3	33,508	4.80	180,943	35	กิโลกรัม	-	-	-	√	100	-
7	เป็ดเนื้อ	1	20	8.40	180	60	กิโลกรัม	-	-	-	√	100	-
8	เป็ดเทศ	18	348	8.40	3,132	60	กิโลกรัม	-	-	-	√	100	-
9	เป็ดไข่	82	3,407	280	953,960	3.3	ฟอง	-	-	-	√	100	-
10	นกกระทา	1	4,500	N/A	1,350,000	1.25	ฟอง	-	-	-	√	100	-

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร, สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร และโครงการชลประทานสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

3.4 สถาบันเกษตรกรในจังหวัดสมุทรสาคร

จังหวัดสมุทรสาครในปี 2563 มีสหกรณ์จำนวนรวมทั้งสิ้น 49 สหกรณ์ จำแนกเป็นสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 14 สหกรณ์ และสหกรณ์นอกภาคการเกษตร จำนวน 35 สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร จำนวน 10 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนสหกรณ์ภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2563

ที่	ประเภท	อำเภอเมือง		อำเภอบ้านแพ้ว		อำเภอกระทุ่มแบน		รวม	
		จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก	จำนวนสหกรณ์	จำนวนสมาชิก
1	สหกรณ์การเกษตร	4	11,298	4	3,636	3	938	11	15,872
2	สหกรณ์การประมง	2	332	-	-	-	-	2	332
3	สหกรณ์นิคม	1	2,991	-	-	-	-	1	2,991
	รวมสหกรณ์ภาคการเกษตร	7	14,621	4	3,636	3	938	14	19,195
4	สหกรณ์ออมทรัพย์	17	14,435	1	301	9	1,863	27	16,599
5	สหกรณ์บริการ	2	365	-	-	5	510	7	875
6	สหกรณ์ร้านค้า	-	-	1	587	-	-	1	587
7	สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	-	-	-	-	-	-	-	-
	รวมสหกรณ์นอกภาคการเกษตร	19	14,800	2	888	14	2,373	35	18,061
	รวมทั้งหมด	26	29,421	6	4,524	17	3,311	49	37,256

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 31 กลุ่มเกษตรกรภายในจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2563

ที่	ประเภท	อำเภอเมือง		อำเภอบ้านแพ้ว		อำเภอกระทุ่มแบน		รวม	
		กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก	กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก	กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก	กลุ่มเกษตรกร	จำนวนสมาชิก
1	ทำสวน	-	-	2	126	4	471	6	597
2	ทำประมง	3	227	1	208	-	-	4	435
	รวม	3	227	3	334	4	471	10	1,032

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 32 ข้อมูลวิสาหกิจชุมชนจังหวัดสมุทรสาคร

ข้อมูล	จำนวน	หน่วย	อำเภอเมือง	อำเภอกะทู้มแบน	อำเภอบ้านแพ้ว
จำนวนวิสาหกิจชุมชน	148	กลุ่ม	64	40	44

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

3.5 นาเกลือ

3.5.1 ข้อมูลเกษตรกรทำนาเกลือจังหวัดสมุทรสาคร

การทำนาเกลือในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร มีเกษตรกรทั้งสิ้น 368 ราย พื้นที่ 21,639 ไร่ ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร ทำนาเกลือใน 8 ตำบล ดังนี้

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนเกษตรกรผู้ทำนาเกลือในจังหวัดสมุทรสาคร 2562/2563

ตำบล	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่นาเกลือ (ไร่)	เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน		เกษตรกรที่ไม่ขึ้น ทะเบียน	
			ราย	พื้นที่ไร่	ราย	พื้นที่ไร่
พันท้ายนรสิงห์	17	673	17	673	-	-
โคกขาม	15	616	15	616	-	-
บางหญ้าแพรก	1	4,100	-	-	1	4,100
บางกระเจ้า	36	1,902	36	1,902	-	-
บ้านป่อ	80	2,987	80	2,987	-	-
บางโทรัด	71	3,968	71	3,968	-	-
กาหลง	66	2,746	66	2,746	-	-
นาโคก	90	4,647	90	4,647	-	-
รวม	368	21,639	367	17,539	1	4,100

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

หมายเหตุ: ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร และเกษตรกร 1 ราย สามารถมีพื้นที่การเกษตรได้มากกว่า 1 ตำบล

3.5.2 ปริมาณการผลิตเกลือทะเลในจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 34 ข้อมูลปริมาณการผลิตเกลือในจังหวัดสมุทรสาครปี 2563

รายการ	จำนวน เกษตรกร	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตต่อ ไร่(เกวียน)	ผลผลิต ทั้งหมด	ต้นทุนการ ผลิต/ เกวียน	ราคา ขาย/ เกวียน	มูลค่า ล้านบาท
เกลือทะเล	368	21,639	10	346,224	1.06	1,600	346.22

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร,เกษตรกรผู้ทำนาเกลือ (1 เกวียน =1,600 กิโลกรัม) ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

บทที่ 4

แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

4.1 สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร

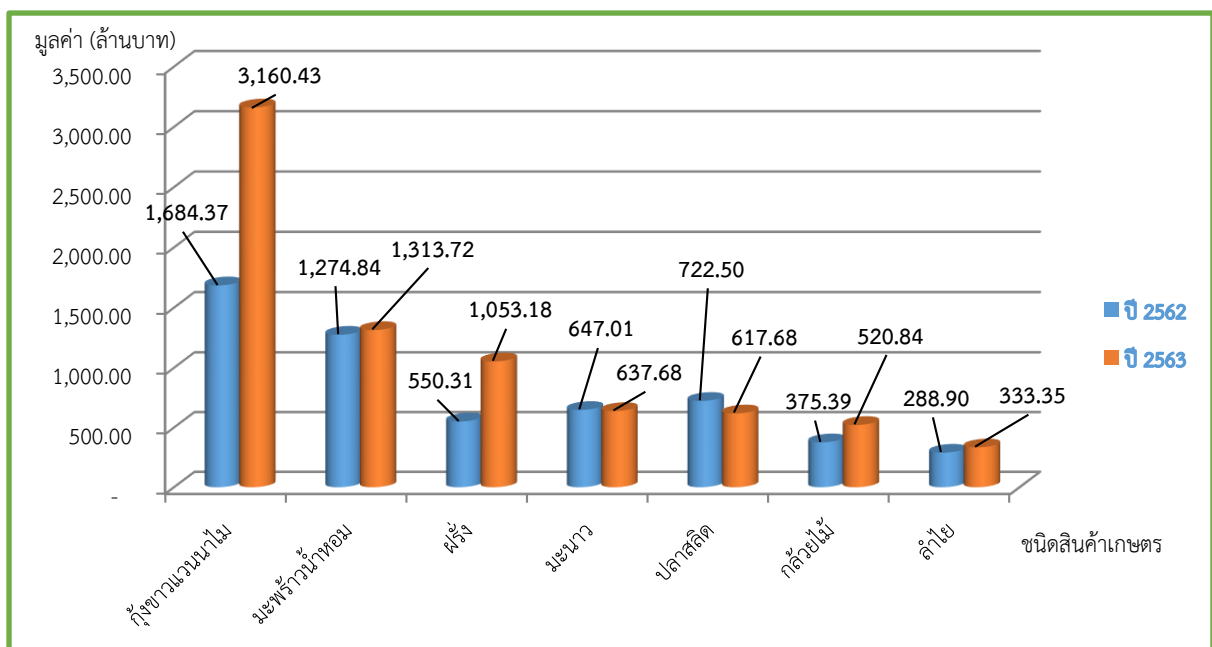
จังหวัดสมุทรสาครเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศ และได้คัดเลือกสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด เพื่อจัดทำแผนการผลิตและการตลาดรายสินค้าเกษตรที่สำคัญ ดังนี้

ตารางที่ 35 มูลค่าสินค้าเกษตร ปี 2563

สินค้าเกษตร	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ตัน)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
1. กุ้งขาวแวนนาไม	28,781.59	0.778	22,398.51	141,100	3,160.43
2. มะพร้าวน้ำหอม	33,312	4.753	130,249	10,090	1,313.72
3. ฝรั่ง	7,971	5.351	42,127	25,000	1,053.18
4. มะนาว	7,194	3.521	21,256	30,000	637.68
5. ปลาสลิด	3,431.53	2.0	6,863.06	90,000	617.68
6. กัลยไม้	4,897	2.659	13,020	40,000	520.84
7. ลำไย	4,411	1.589	6,667	50,000	333.35

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

แผนภูมิที่ 4 แสดงมูลค่าสินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี 2562 เทียบกับ 2563

4.2 คาดการณ์สถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดปี 2564

จากแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 คาดว่า สาขาพืชจะขยายตัวร้อยละ 1.7% สาขาปศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ 0.7% และสาขาประมงจะหดตัวร้อยละ -2.4% เนื่องจากด้านพืช/ด้านปศุสัตว์ มีการดำเนินนโยบายด้านการเกษตรที่ต่อเนื่อง ทั้งการบริการจัดการทรัพยากรน้ำ การพัฒนา Smart Farmer & Young Smart Farmer และการใช้ประโยชน์จาก Big Data รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพผลผลิต ด้านประมงเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้ตลาดกุ้งมหาชัยปิดชั่วคราว ส่งผลกระทบเศรษฐกิจในจังหวัดและจังหวัดอื่นๆ (ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี)

1. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า กุ้งขาวแวนนาไม

ตารางที่ 36 ข้อมูลการผลิต กุ้งขาวแวนนาไม (คาดการณ์ ปี 2564)

สินค้า ...กุ้งขาวแวนนาไม...		ปี 2564											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		2	2	4	9	11	5	6	18	9	16	13	5	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	ภัยแล้ง													
	น้ำท่วม							✓	✓	✓				
	สภาพอากาศร้อน			✓	✓	✓	✓							
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน		หมายเหตุ	
สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	- โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ - ยกระดับการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP - โครงการเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตและการตลาดกุ้งทะเล เพื่อการบริโภคภายในประเทศ ปี 2561										อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร			

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 37 แผนการผลิต กุ้งขาวแวนนาไม (คาตการณ์ 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะเลี้ยง (ไร่) *	28,800	28,800	28,800	28,800	28,800	28,800	28,800	28,800	28,800	28,800	28,800	28,800	28,800	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	0.778	0.016	0.016	0.031	0.070	0.085	0.039	0.047	0.140	0.070	0.124	0.101	0.039	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ) **	100	2	2	4	9	11	5	6	18	9	16	13	5	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	20,300	406	406	812	1,827	2,233	1,015	1,218	3,654	1,827	3,248	2,639	1,015	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ไม่มีข้อมูล
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	141,100.00													
8. มูลค่าผลผลิต	2,864.33 ล้านบาท													

หมายเหตุ *พื้นที่เพาะเลี้ยงอาจลดลงในช่วงเดือน ตุลาคม - กุมภาพันธ์ เนื่องจากสภาพอากาศหนาวไม่เหมาะสมกับการเลี้ยง

** อ้างอิงจากจำนวนเกษตรกรที่มาแจ้งออกหนังสือกำกับการจำหน่ายสัตว์น้ำ (MD)

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 38 แผนการตลาด กุ้งขาวแวนนาไม (คาดการณ์ ปี 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (97%)	19,691	393.82	393.82	787.64	1,772.19	2,166.01	984.55	1,181.46	3,544.38	1,772.19	3,150.56	2,559.83	984.55	
2. ใช้นอกจังหวัด (3%)	609	12.18	12.18	24.36	54.81	66.99	30.45	36.54	109.62	54.81	97.44	79.17	30.45	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

2. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า มะพร้าว น้ำหอม

ตารางที่ 39 ข้อมูลการผลิต มะพร้าว น้ำหอม (คาตการณ์ ปี 2564)

สินค้า ...มะพร้าว น้ำหอม...		ปี 2564											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		12.54	5.36	4.42	4.10	6.85	7.22	8.20	9.61	10.39	10.00	12.26	9.05	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	ภัยแล้ง													
	น้ำท่วม													
	แมลงศัตรูพืช	✓	✓	✓	✓	✓								
	สภาพอากาศร้อน			✓	✓	✓								
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมะพร้าว														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน		หมายเหตุ	
สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	- โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ - ยกระดับการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP - ส่งเสริมและให้บริการการจัดการศัตรูพืชสำคัญในพื้นที่การเกษตร (มะพร้าวและปาล์มน้ำมัน) - ปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร - เชื่อมโยงและส่งเสริมเครือข่ายตลาดเกษตรกร - งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day)										อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้แบบ อำเภอเมืองสมุทรสาคร			

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 40 แผนการผลิต มะพร้าวน้ำหอม (คาดการณ์ 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	33,312	33,312	33,312	33,312	33,312	33,312	33,312	33,312	33,312	33,312	33,312	33,312	33,312	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	4.753	0.5965	0.2548	0.2101	0.1949	0.3256	0.3432	0.3897	0.4568	0.4938	0.4753	0.5827	0.4301	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ)	100	12.55	5.36	4.42	4.10	6.85	7.22	8.20	9.61	10.39	10.00	12.26	9.05	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	158,347	19,870.6	8,486.6	6,998.3	6,491.6	10,845.7	11,431.6	12,983.2	15,215.7	16,450.7	15,833.2	19,411.5	14,329	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	10,090													
8. มูลค่าผลผลิต	1,313.72 ล้านบาท													

ที่มา: สำนักเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 41 แผนการตลาด มะพร้าวน้ำหอม (คาดการณ์ ปี 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (15.65%)	24,781.31	3,107.58	1,328.28	1,095.33	1,016.03	1,697.52	1,789.21	2,032.07	2,381.48	2,574.78	2,478.13	3,038.19	2,242.71	
2. ใช้นอกจังหวัด (84.35%)	133,565.69	16,749.15	7,159.12	5,903.60	5,476.19	9,149.25	9,643.44	10,952.39	12,835.66	13,877.48	13,356.57	16,375.15	12,087.69	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

3. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า ฝรั่ง

ตารางที่ 42 ข้อมูลการผลิต ฝรั่ง (ภาคการณ ปี 2564)

สินค้า ...ฝรั่ง...		ปี 2564											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		8.61	12.85	5.07	2.77	4.53	3.22	5.27	9.81	13.64	16.77	11.92	5.54	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	ภัยแล้ง	✓	✓	✓	✓									
	น้ำท่วม													
	แมลงศัตรูพืช													
	สภาพอากาศร้อน													
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกฝรั่ง														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน		หมายเหตุ	
สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	- ยกระดับการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP - โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ - ปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร - เชื่อมโยงและส่งเสริมเครือข่ายตลาดเกษตรกร - กระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย										อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้แบน อำเภอเมืองสมุทรสาคร			

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 43 แผนการผลิต ฝรั่ง (คาดการณ์ 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	7,971	7,971	7,971	7,971	7,971	7,971	7,971	7,971	7,971	7,971	7,971	7,971	7,971	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	5.351	0.4607	0.6876	0.2713	0.1482	0.2424	0.1723	0.2820	0.5249	0.7299	0.8974	0.6378	0.2964	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ)	100	8.61	12.85	5.07	2.77	4.53	3.22	5.27	9.81	13.64	16.77	11.92	5.54	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	42,652	3,672.41	5,480.89	2,162.50	1,181.48	1,932.17	1,373.42	2,247.80	4,184.24	5,817.84	7,152.88	5,084.22	2,362.97	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	25,000													
8. มูลค่าผลผลิต	1,066.30 ล้านบาท													

ที่มา: สำนักเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 44 แผนการตลาด ฝรั่ง (คาดการณ์ ปี 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (14.88%)	6,346.62	546.44	815.54	321.77	175.80	287.50	204.36	334.48	622.60	865.68	1,064.33	756.52	351.60	
2. ใช้นอกจังหวัด (85.12%)	36,305.38	3,125.89	4,665.24	1,840.68	1,005.66	1,644.64	1,169.03	1,913.29	3,561.57	4,952.05	6,088.41	4,327.60	2,011.32	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

4. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า มะนาว

ตารางที่ 45 ข้อมูลการผลิต มะนาว (คาตการณ์ ปี 2564)

สินค้า ...มะนาว...		ปี 2564											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		6	6	6	7	7	7	12	11	11	11	8	8	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	ภัยแล้ง	✓	✓	✓	✓									
	น้ำท่วม													
	แมลงศัตรูพืช													
	สภาพอากาศร้อน													
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมะนาว														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน		หมายเหตุ	
สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	- ยกระดับการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP - ปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร - เชื่อมโยงและส่งเสริมเครือข่ายตลาดเกษตรกร - กระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย										อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้แม่แบน อำเภอเมืองสมุทรสาคร			

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 46 แผนการผลิต มะนาว (คาดการณ์ 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	7,194	7,194	7,194	7,194	7,194	7,194	7,194	7,194	7,194	7,194	7,194	7,194	7,194	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	3.521	0.211	0.211	0.211	0.246	0.246	0.246	0.422	0.387	0.387	0.387	0.282	0.282	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ)	100	6	6	6	7	7	7	12	11	11	11	8	8	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	25,330	1,519.8	1,519.8	1,519.8	1,773.1	1,773.1	1,773.1	3,039.6	2,786.3	2,786.3	2,786.3	2,026.4	2,026.4	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	30,000													
8. มูลค่าผลผลิต	759.9 ล้านบาท													

ที่มา: สำนักเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 47 แผนการตลาด มะนาว (คาดการณ์ ปี 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (20%)	5,066	303.96	303.96	303.96	354.62	354.62	354.62	607.92	557.26	557.26	557.26	405.28	405.28	
2. ใช้นอกจังหวัด (80%)	20,264	1,215.84	1,215.84	1,215.84	1,418.48	1,418.48	1,418.48	2,431.68	2,229.04	2,229.04	2,229.04	1,621.12	1,621.12	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

5. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า ปลาสลิด

ตารางที่ 48 ข้อมูลการผลิต ปลาสลิด (คาตการณ์ ปี 2564)

สินค้า ...ปลาสลิด...		ปี 2564											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะเลี้ยง		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		15	15	15	11	8	3	3	3	2	6	8	11	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	ภัยแล้ง													
	น้ำท่วม													
	สภาพอากาศร้อน			✓	✓	✓	✓							
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาสลิด														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน		หมายเหตุ	
สำนักงานประมง จังหวัดสมุทรสาคร	- ยกระดับมาตรฐานขั้นปลอดภัย (Safety Level) - ยกระดับการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP										อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอเมืองสมุทรสาคร			

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 49 แผนการผลิต ปลาสด (คาตการณ์ 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะเลี้ยง (ไร่)	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	3,500	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่) *	2	0.30	0.30	0.30	0.22	0.16	0.06	0.06	0.06	0.04	0.12	0.16	0.22	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ)	100	15	15	15	11	8	3	3	3	2	6	8	11	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	7,100	1065	1065	1065	781	568	213	213	213	142	426	568	781	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ไม่มีข้อมูล
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	90,000.00													
8. มูลค่าผลผลิต	639.00 ล้านบาท													

หมายเหตุ * อ้างอิงจากจำนวนเกษตรกรที่มาแจ้งออกหนังสือกำกับการจำหน่ายสัตว์น้ำ (MD)

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 50 แผนการตลาด ปลาสด (คาดการณ์ ปี 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (60%)	4,260	639	639	639	468.6	340.8	127.8	127.8	127.8	85.2	255.6	340.8	468.6	
2. ใช้นอกจังหวัด (40%)	2,840	426	426	426	312.4	227.2	85.2	85.2	85.2	56.8	170.4	227.2	312.4	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

6. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า กล้วยไม้ (ตัดดอก)

ตารางที่ 51 ข้อมูลการผลิต กล้วยไม้ (ตัดดอก) (คาดการณ์ ปี 2564)

สินค้า ...กล้วยไม้ (ตัดดอก)...		ปี 2564											หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		7	5	5	3	5	5	10	10	10	20	10	10	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	ภัยแล้ง	✓	✓	✓	✓	✓								
	น้ำท่วม													
	แมลงศัตรูพืช	✓	✓	✓	✓	✓								
	สภาพอากาศร้อน			✓	✓	✓	✓							
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน		หมายเหตุ	
สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	- โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ - ยกระดับการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP - เชื่อมโยงและส่งเสริมเครือข่ายตลาดเกษตรกร										อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้แม่แบน			

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 52 แผนการผลิต กล้วยไม้ (ตัดดอก) (คาดการณ์ 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ต้น)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	4,897	4,897	4,897	4,897	4,897	4,897	4,897	4,897	4,897	4,897	4,897	4,897	4,897	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ต้น/ไร่)	2.659	0.1861	0.1330	0.1330	0.0798	0.1330	0.1330	0.2659	0.2659	0.2659	0.5318	0.2659	0.2659	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ)	100	7	5	5	3	5	5	10	10	10	20	10	10	
5. ผลผลิตรวม (ต้น)	13,021	911.48	651.06	651.06	390.63	651.06	651.06	1,302.11	1,302.11	1,302.11	2,604.22	1,302.11	1,302.11	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ต้น)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ต้น)	40,000													
8. มูลค่าผลผลิต	520.84 ล้านบาท													

ที่มา: สำนักเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 53 แผนการตลาด กล้วยไม้ (ตัดดอก) (คาดการณ์ ปี 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้ภายในจังหวัด (60%)	7,812.6	546.88	390.63	390.63	234.38	390.63	390.63	781.26	781.26	781.26	1,562.52	781.26	781.26	
2. ใช้นอกจังหวัด (40%)	5,208.4	364.59	260.42	260.42	156.25	260.42	260.42	520.84	520.84	520.84	1,041.68	520.84	520.84	
3. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

7. แผนการผลิตและการตลาดรายสินค้า ลำไย

ตารางที่ 54 ข้อมูลการผลิต ลำไย (คาตการณ์ ปี 2564)

สินค้า ...ลำไย...		ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
- ช่วงเวลาการเพาะปลูก		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
- ปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาด (ร้อยละ)		36.24	26.56	8.12	2.01	0.05	0.05	-	-	-	-	4.33	22.64	
- ภัยธรรมชาติ ตามฤดูกาล	ภัยแล้ง													
	น้ำท่วม													
	แมลงศัตรูพืช													
	สภาพอากาศร้อน													
- กิจกรรมส่งเสริม/สนับสนุน/การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกลำไย														
หน่วยงาน	กิจกรรม										พื้นที่ดำเนินงาน		หมายเหตุ	
สำนักงานเกษตร จังหวัดสมุทรสาคร	- ยกระดับการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP - โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ - ปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของเกษตรกร - เชื่อมโยงและส่งเสริมเครือข่ายตลาดเกษตรกร - กระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย										อำเภอบ้านแพ้ว อำเภอกะทู้แบน อำเภอเมืองสมุทรสาคร			

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 55 แผนการผลิต ลำไย (คาดการณ์ 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ผลผลิตคงเหลือ (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	4,411	4,411	4,411	4,411	4,411	4,411	4,411	4,411	4,411	4,411	4,411	4,411	4,411	
3. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ที่ออกสู่ตลาด (ตัน/ไร่)	1.589	0.5759	0.4220	0.1290	0.0319	0.0008	0.0008	-	-	-	-	0.0688	0.3597	
4. ผลผลิตที่ออกสู่ตลาด (ร้อยละ)	100	36.24	26.56	8.12	2.01	0.05	0.05	-	-	-	-	4.33	22.64	
5. ผลผลิตรวม (ตัน)	7,009	2,540.1	1,861.6	569.1	140.9	3.5	3.5	-	-	-	-	303.5	1,586.9	
6. ซื้อจากจังหวัดอื่น (ตัน)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7. ราคาเกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	50,000													
8. มูลค่าผลผลิต	350.4 ล้านบาท													

ที่มา: สำนักเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 56 แผนการตลาด ลำไย (คาดการณ์ ปี 2564)

รายการ	ทั้งปี	ปี 2564												หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. ใช้นอกจังหวัด (100%)	7,009	2,540	1,862	569	140	4	4	-	-	-	-	303	1,587	
2. ส่วนเกิน/ส่วนขาด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

บทที่ 5

แหล่งแปรรูปและการตลาด

5.1 การตลาดผลิตผลสินค้าเกษตรในจังหวัดสมุทรสาคร

สินค้าเกษตรที่เกษตรกรผลิตได้ และจำหน่ายโดยทั่วไปทั้งด้านพืชและด้านสัตว์ จะจำหน่ายให้กับพ่อค้าในท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นพ่อค้าที่ทำการซื้อขายกันมานาน และจะเป็นผู้รับซื้อผลิตทั้งหมดของเกษตรกร ดังนั้น การตลาดที่สำคัญจึงถูกกำหนดโดยพ่อค้าในท้องถิ่นเป็นหลัก สำหรับผลิตทางด้านสัตว์น้ำจะแตกต่างจากผลิตด้านอื่น สินค้าทางด้านประมงจะเป็นสินค้าหลักของจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งจะมีการดำเนินการในรูปอุตสาหกรรมขนาดเล็กถึงขนาดใหญ่ มีการลงทุนค่อนข้างสูง ผลิตทางด้านสัตว์น้ำจึงเป็นผลิตที่สามารถทำรายได้ให้เกษตรกรมาก การทำการประมงของจังหวัดสมุทรสาคร เป็นที่ยอมรับว่าเป็นกิจการที่สามารถทำรายได้สูงเป็นอันดับต้นของประเทศ

5.2 โครงสร้างของตลาดและศูนย์กลางการตลาดที่สำคัญ

จังหวัดสมุทรสาคร เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม โดยส่วนใหญ่จะเป็นการทำกิจกรรม การเกษตร การประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น จึงถือได้ว่าการเกษตรกรรมมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัด ผลิตผลสินค้าเกษตรส่วนใหญ่ ผ่านพ่อค้าคนกลางในท้องถิ่น ซึ่งกระจายอยู่ตามพื้นที่ทุกอำเภอ ซึ่งการซื้อขายระบบนี้จะทำให้เกิดปัญหาเรื่องราคาราคาสินค้าเกษตร อาจจะไม่ได้รับความเป็นธรรม สำหรับการซื้อขายโดยทั่วไปจะดำเนินการในบริเวณแหล่งธุรกิจการค้าที่สำคัญของจังหวัด

5.3 ศูนย์กลางธุรกิจการค้า

ศูนย์กลางธุรกิจการค้าที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร แยกเป็น 5 แห่ง คือ

1. อำเภอเมืองสมุทรสาคร เป็นแหล่งธุรกิจการค้าที่สำคัญของจังหวัด เป็นแหล่งรวมธุรกิจหลายประเภท อาทิ เช่น ธุรกิจประมงห้องเย็น โรงงานแปรรูป แหล่งผลิตเกลือสมุทร และยังเป็นสถานที่ตั้งหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจและสถานบริการต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมอำเภอรอบนอกอีก 2 อำเภอ คือ อำเภอกะทู้แบน และอำเภอบ้านแพ้ว
2. ตลาดกลางมหาชัยเมืองใหม่ เป็นศูนย์กลางการค้าปลีกและส่งสินค้าเกษตร
3. ศูนย์กลางตลาดค้ากุ้ง เป็นศูนย์กลางการค้ากุ้ง และสัตว์น้ำอื่นๆ ที่สำคัญของจังหวัดสมุทรสาคร ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายทั้งในจังหวัดและนอกจังหวัดสมุทรสาคร
4. สะพานปลาสมุทรสาคร เป็นสถานที่ขนถ่ายและจำหน่ายสัตว์น้ำจากเรือประมงทั้งในและนอกจังหวัดสมุทรสาคร รวมถึงเรือประมงขนส่งสัตว์น้ำจากน่านน้ำต่างประเทศ
5. ตลาดทะเลไทย เป็นตลาดกลางค้าสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ประมาณ 150 ไร่ ประกอบด้วย ตลาดกุ้ง ตลาดปลา และสัตว์น้ำอื่นๆ ดำเนินการโดยสหกรณ์พัฒนาการประมงมหาชัย จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นโดยการรวมตัวกันของผู้ประกอบการประมงและอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรสาคร

5.4 ข้อมูลแหล่งแปรรูป ตลาดกระจายสินค้า และข้อมูลสำคัญระดับจังหวัด

ตารางที่ 57 แสดงแหล่งแปรรูปตลาดกระจายสินค้าเกษตรด้านพืช

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ
1 2	ข้าวนาปี ข้าว นาปรัง			4 แห่ง	1. บริษัท โรงสีมงคลชัย จำกัด 2. บริษัท ยูนิเวอร์แซลโรท์ จำกัด 3. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนาไรซ์ 4. โรงสีตั้งไถ่เอียง	6 แห่ง	1. โรงสีสมบูรณ์การค้า จ.นครปฐม 2. โรงสีเลี้ยงขุนฮวด จ.นครปฐม 3. โรงสีสหชัย 2 จ.นครปฐม 4. โรงสีเกษตรธรรม จ.นครปฐม 5. โรงสีอุดมัญญะ จ.นครปฐม 6. โรงสีสหสงแสง จ.นครปฐม
3	มะนาว	1 แห่ง	สหกรณ์ผู้ปลูกมะนาวบ้านแพ้ว- ดำเนินสะดวก จำกัด	3 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย 2. ตลาดทะเลไทย 3. ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปทุมมงคล
4	ฝรั่ง	4 แห่ง	1. บจก.เกรทฟู้ด (ดีไฮเดรชั่น) 2. บจก.เอเชีย พรีเมียร์ฟู้ด 3. หจก.เอราวัณฟู้ด 4. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ฝรั่ง หมู่ 8 ต.หนองนกไข่ อ.กระทุ่ม แบน จ.สมุทรสาคร	3 แห่ง	1. ตลาดมหาชัย 2. ตลาดทะเลไทย 3. ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปทุมมงคล
5	มะพร้าว	7 แห่ง	1. บจก.มะพร้าวหน้าหอมไทย 2. บจก.น้ำมันมะพร้าวไทย 3. บจก.ประเสริฐผลไม้ไทย 4. บจก.ทรอปิคอลฟู้ดอินดัสตรีส์ 5. บจก.วังตาล 6. บจก.ยูนิคัฟู้ด 7. บริษัท เค เฟรส จำกัด	4 แห่ง	1. ล้งมะพร้าว 2. ตลาดมหาชัย 3. ตลาดทะเลไทย 4. ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปทุมมงคล

ลำดับที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
		แห่ง	ชื่อ	ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
				แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ
6	ลำไย			3 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย 2.ตลาดทะเลไทย 3.ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปทุมมงคล
7	กล้วยไม้	7 แห่ง	1.บจก.สยามไทยฟาร์ม 2.บจก.ที ทรอปิคอล ฟาร์ม 3.บจก.ชัชวาลออร์คิด 4.ดรีมฟลาวเวอร์ 5.เอเชียฟลาวเวอร์ 6.อินทนนท์ออร์คิดส์ 7.ซีต้อออร์คิดส์	4 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย 2.ตลาดทะเลไทย 3.ตลาดมหาชัยเมืองใหม่ 4. ตลาดนัด	5 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดปากคลองตลาด 3. ตลาดสี่มุมเมือง 4. ตลาดศรีเมือง 5. ตลาดปทุมมงคล
8	มะม่วง	6 แห่ง	1.บจก.ทรอปิคอลฟู้ดอินดัสตริส์ 2.บจก.เกียรติเจริญฟู้ด 3.บจก.เอราวัณฟู้ด 4.บจก.เกรทฟู้ด (ดีไฮเดรชั่น) 5.บจก.ชินวงศ์ฟู้ด 6.บจก.ยูนิตี้ฟู้ด	3 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย 2.ตลาดทะเลไทย 3.ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปทุมมงคล
9	องุ่น	2 แห่ง	1. บจก.ประเสริฐผลไม้ไทย 2. บจก.สยามไวน์เนอร์รี่	3 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย 2.ตลาดทะเลไทย 3.ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปทุมมงคล
10	ผลไม้ พืชผัก อื่นๆ			3 แห่ง	1.ตลาดมหาชัย. 2. ตลาดทะเลไทย 3.ตลาดมหาชัยเมืองใหม่	4 แห่ง	1. ตลาดไท. 2. ตลาดสี่มุมเมือง 3. ตลาดศรีเมือง 4. ตลาดปทุมมงคล

ที่มา: สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร, สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 58 แสดงแหล่งแปรรูปตลาดกระจายสินค้าเกษตรด้านประมง

ที่	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ	แห่ง	ชื่อ
1.	กุ้งขาวแวนนาไม	-	สถานประกอบการแปรรูปสัตว์น้ำ	-	ตลาดสดชุมชน	-	พ่อค้าคนกลาง
2.	ปลากะพง				ตลาดมหาชัยเมืองใหม่		
3.	ปลาทะเลอื่นๆ				ตลาดมหาชัย		
4.	ปูทะเล				ตลาดทะเลไทย		
5.	กุ้งก้ามกราม				ตลาดกลางค้ากุ้งจังหวัด		
6.	ปลานิล				สมุทรสาคร		
7.	ปลาสด				พ่อค้าคนกลาง		
8.	ปลาน้ำจืดอื่นๆ						

ที่มา: สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ตารางที่ 59 แสดงแหล่งแปรรูปตลาดกระจายสินค้าเกษตรด้านปศุสัตว์

สินค้า	ชื่อสินค้า	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ในจังหวัด		นอกจังหวัด	
		แห่ง	ระบุชื่อ	แห่ง	ระบุชื่อ*	แห่ง	ระบุชื่อ
1	ไก่พื้นเมือง	-	-	2 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. บ้านเกษตรกร	-	-
2	ไก่ไข่	-	-	3 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด 3. ศูนย์บริษัท เช่น CP	-	-
3	แพะ	-	-	1 แห่ง	กลุ่มเลี้ยงแพะหลักสองอำเภอ บ้านแพ้ว	-	-
4	โคเนื้อ	-	-	2 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด	-	-
5	เป็ดไข่	-	-	3 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด 3.บ้านเกษตรกร	-	-
6	เป็ดเนื้อ	-	-	2 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด	-	-
7	เป็ดเทศ	-	-	2 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด	-	-
8	ไก่เนื้อ	-	-	2 แห่ง	1. ตลาดชุมชน 2. ตลาดสด	-	-

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

บทที่ 6

กิจกรรมการปฏิบัติงานของอาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ

6.1 ข้อมูลอาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ

ตารางที่ 60 ข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ปี 2563

อาสาสมัครด้าน	จำนวนอาสาสมัครด้านต่างๆ			รวม
	อำเภอเมือง	อำเภอบ้านแพ้ว	อำเภอกระทุ่มแบน	
1. ครูบุญชีอาสา	20	26	10	56
2. ปศุสัตว์อาสา	9	47	17	73
3. หมอдинอาสา	62	121	73	256
4. อาสาสมัครสหกรณ์	2	2	2	6
5. ประมงอาสา	66	73	10	149
6. อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	116	98	76	290
7. เศรษฐกิจการเกษตรอาสา	1	2	0	3

ที่มา: ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

6.2 กิจกรรมอาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ ของจังหวัดสมุทรสาคร

ตารางที่ 61 กิจกรรมอาสาสมัครเกษตรด้านต่างๆ ของจังหวัดสมุทรสาครปี 2564

ด้าน	กิจกรรม	ระยะเวลา											
		2563			2564								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
อาสาสมัคร สหกรณ์	1. ประชาสัมพันธ์งานสหกรณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	2. ถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ หลักการ วิธีการสหกรณ์ให้แก่สมาชิก และประชาชน ทั่วไป	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ครูบัญชีอาสา	1. อบรมอาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี						✓						
	2. สอนแนะการจัดทำบัญชี						✓						
	3. กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี									✓			
	4. ติดตามการจัดทำบัญชี											✓	
หมอดินอาสา	1. อบรมหมอดินอาสา (ฝึกการปฏิบัติและ เรียนรู้ ณ ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยแห่ง ภูมิภาคเอเชีย			✓									

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ด้าน	กิจกรรม	ระยะเวลา											
		2563			2564								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
อาสาสมัคร เกษตร หมู่บ้าน	1. ประชุมคณะกรรมการบริหารงานอาสาสมัคร เกษตรจังหวัด									✓			
	2. ประชุมคณะกรรมการอาสาสมัครเกษตร จังหวัด								✓				
	3. อบรมพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเกษตร					✓							
	4. เวทีเครือข่ายอาสาสมัครเกษตร								✓				
	5. เวทีขยายผลถ่ายทอดความรู้ อาสาสมัครเกษตร												
	- อำเภอเมืองสมุทรสาคร					✓							
	- อำเภอกระทุ่มแบน					✓							
	- อำเภอบ้านแพ้ว						✓						
ปศุสัตว์อาสา	1. จัดฝึกอบรมโครงการพัฒนาศักยภาพ อาสาปศุสัตว์ - หลักสูตรอบรมพื้นฐานอาสาปศุสัตว์					✓							

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ด้าน	กิจกรรม	ระยะเวลา											
		2563			2564								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ปศุสัตว์อาสา	2. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้เกษตรกร กิจกรรมพัฒนาอาสาปศุสัตว์สู่ Smart Farmer ภายใต้โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)		✓										
	3. มอบประกันอุบัติเหตุให้กับอาสาปศุสัตว์			✓	✓								

ที่มา: หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ผู้จัดทำ

ผู้จัดทำโดย

คณะทำงานศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
2. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
3. สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรสาคร
4. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
5. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรสาคร
6. โครงการชลประทานสมุทรสาคร
7. สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร
8. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรสาคร
9. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี

ผู้สนับสนุนข้อมูล

1. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร
2. ศูนย์วิจัยและตรวจสอบคุณภาพสินค้าประมงสมุทรสาคร
3. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสมุทรสาคร
4. สำนักงานสะพานปลาสมุทรสาคร
5. ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรสาคร
6. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร
7. สถานีอุตุนิยมวิทยาของจังหวัดนครปฐม
8. สำนักงานขนส่งจังหวัดสมุทรสาคร
9. สำนักงานแขวงการทางจังหวัดสมุทรสาคร

เรียบเรียง/รวบรวมโดย

1. นางนภัสนันท์ สุขพกาแก้ว	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
กลุ่มสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร
2. นายเมธพัทธ์ วนิชาชีวะ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
กลุ่มสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรสาคร

โทรศัพท์/โทรสาร: 034-450320

<https://www.opsmoac.go.th/samutsakhon-home>